ኤረትርየ ሐዳስ

ዓስራይት ሰነት ዕልብ 35 | ኣርብዕ 30 ኦጎስት 2017 | ዐውል 2.00 ነቅፋ

መሕበር ዓፍየት ገቢል ልትአሰሰ

መሕበር ዓፍየት ገቢል ኤረትርየ፡ እት ዮም 26 ኦጎስት እት ሆቴል አስመረ ፓላስ ሙእተመር ተእሲሲ ሰርገለ።

እት ውዛረት ዓፍየት ሙዲር ዓም ቅስም ዓፍየት ሸዐብ ዶ/ር ዐንዴብርሃን ተስፋጽዮን እተ አስመዐየ ከሊመት፡ አሰሶት ናይለ መሕበር እት ሄራር መጃል ዓፍየት ዶር ዐቢ ክምሰል ቡ እት ሸርሕ፡ ምስል ብዕዳም ወጠንያይ ምህናት መሓብር ዓፍየት እብ መትዓዋን፡ እት ከደማት ዓፍየት ሸዐብ ሰጁል ለህለ ዐውቴታት እግል አደቀቦት ለትሰተተ አህዳፍ እት አከዶት እንዴ ረከዘ ክምሰል ሸቄ ለቡተ ሰእየት ሸርሐ።

እግል እድንያይት መነዘመት ዓፍየት እንዴ ወከለ ከሊመት ለአስመዐ ዶ/ር ዮውሃንስ ገብራት ህዬ፡ መትነዛም ቅወት ሰበት ቱ፡ አሰሶት መሕበር ዓፍየት ሸዐብ ኤረትርየ አህምየቱ ዛይደት ክምተ እት ለሐብር፡ ዓፍየት መዋጥኒን እንዴ አድመነ፡ እት ሰነት 2030 እግል ልትአከድ ሰቱት ለህለ ጠወሮት አህዳፍ እግል ሰርገሎት እግል ልክደም ትፋነ።

ርኢስ መሕበር ዓፍየት ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ ገአ ለተሐረ ዶ/ር ዘርኣብሩኽ ተስፋማርያም እተ አስመዐየ ከሊመት፡ አህዳፍ መሕበር አከዶት ዓፍየት እብ ደረጀት አፍራድ ወመዕየ እት ገብእ፡ አንፋር ዝያድ ክም ከድሞ እግል ልግበኡ፡ ክምሰልሁመ እት ሕድ ለሸብህ ምህናት ምስለ ከድሞ ወጠንያይ መሓብር እብ መትዓዋን ዓፍየት ሙጅተመዕ አድመኖት ምን ሩእየት ናይለ መሕበር ክምቱ ኣፍሀመ።

እት ደንጎበ ሙእተምሪን፡ እግል ሖል ለትከድሞም መመቅረሓይት ጀሀት እንዴ አሰሰው እት ሰታት ደስቱር ናይለ መሕበር እብ ተፋሲል ሐቆለ ወደዉ ህድግ ሳደቀው እቱ።

ቀደም እለ ለተአሰሰው ወእብ በን-በን እት አድመኖት ዓፍየት ሙጅተመዕ ዶር ለአገዱ ለዐለው መሕበር ሐካይም፡ መሕበር ነርስ፡ መሕበር ሰይድልያት ወመሕበር ሱከሪ እተ ቀደመዉ ናይ ተእዩድ ልእኮታት፡ እግል ናይ ሕበር አህዳፍ ምስል መሕበር ዓፍየት ሸዐብ እግል ልክደሞ ለቦምቱ መዳሊት አከደው።

እት መናሰበት፡ ወዚረት ዓፍየት አሚነ ኑርሕሴን ለትትረከብ እቶም ሰብ-ሰልጠት ሕኩመት፡ መስኡሊን እት ሐንቴ ውዛረት ዓፍየት ለከድሞ ምህናት መሓብር ወምን ለትፈናተ አቃሊም ለትወከለው ሹሩካም እቱ ዐለው።

አፍዐበት፡ ከደማት ዓፍየት ዘይድ

እት ሙዲርየት አፍዐበት፡ ምስል መትመዳድ መአሰሳት ዓፍየት ወእብ ትሉሉይ ለገብእ ተውዕያት፡ መትነፈዖት ሸዐብ እት መአሰሳት ዓፍየት ዐቦት ክምሰል ሰጀለ፡ ሜዲካል ዳይሬክተር እስብዳልየት አፍዐበት ነርስ አስራት አሚኔ ሸርሐ።

እተ ሙዲርየት ሐቴ እስብዳልየት ለትትረከብ እቱ 4 መአሰሳት ዓፍየት ክምሰል ህለ፡ ለለህዩቡ ከደማት ህዬ ምን ሰነት እት ሰነት ዐቦት ሰጅል ክምሰል ህለ ለሸርሐ ነርስ አስራት፡ ዕልብ ናይለ መትነፈዓይ ሸዐብ ምን ናይ ደዓም እብ ዕጹፋት ክምሰል ዜደ ወደሐ።

ፈድለ ልትሀየብ ከደማት ወለ ገብእ ተውዕያት፡ ለለዐዴ ሕማማት ክምሰል ነቅሰ፡ ክምሰልሁመ መራዐየት ቀደም ወሐቆ ዉላደት ዐቦት ሰጅል ክምሰል ህለ፡ እግል አጀኒት ለልትሀየብ ፍድኢት ፍገሪት ክም ትረከበት ምኑ፡ ሕማም ጥጋዕ ህዬ እት ሐንቴ መራቀበት ክም አተ አፍሀመ።

ነርስ አስራት እንዴ አትለ፡ እት እስብዳልየት አፍዐበት ለህለ ናይ ራጂ፡ ሕክምነ ዕንታት ወአንያብ ክምሰልሁመ መሻክል ዐመልያት ሕሉል እግል ልትባሰር እሉ ትላከ።

መስኡል እዳረት ወማልየት እት ሙዲርየት አፍዐበት አሰይድ አልአሚን መሐመድ ዐሊ እብ ተረቱ፡ እት ሙዲርየት አፍዐበት ለልትረከበ 2 መካይን ራድኢት በህለት ኣምቡላንስ ሐማይም ወዐመሲ እት ወክዱ እት መራክዝ ዓፍየት እግል ለአብጸሐ ዶር ዐቢ ለአገድየ ክምስለ ህለየ አፍሀመ።

እት ሙስተቅበል እት ድዋራት ረዩም ናሮ ተብዐት፡ ዐገት ወቅላመት መአሰሳት ዓፍየት እግል ልትከሰት፡ ክምሰለሁመ መራክዝ ዓፍየት ቃምጬወ ወፈልከት ሖሸ እግል ልትሸቄ እሉ በርናምጅ ክምሰል ህለ ወደሐ።

ሳው፡ መድረሰት ዋርሳይ ይከኣሎ ርቱብ ምህሮ ተአኑበት

መድረሰት ዋርሳይ ይከኣሎ፡ ናይ ካልኣይት ደረጀት አካዳሚያይ ምህሮሆም እግል ለአትምሞ አስክ ሳወ ለትከረው አንፋር 31 ደውረት ክድመት ወጠን እንዴ ትክበተት ናይ ሰነት 2017/2018 አካዳሚያይ በራምጅ ረስሚ አስተብዴት።

ሙዲር ካልኣይ ደረጀት መድረሰት ዋርሳይ ይከኣሎ መምህር ቀሊት ግርማይ እብ መናሰበት መትአምባት ምህሮ ዲብ ዮም 21 ኦጎስት ምስል ደረሰ እትለ ወደየ መዋጀሀት፡ ደረሰ ቀደም እለ ዲብ መዳርሶም እብ ፈድለ ተሀየበቶም ሐብሬ፡ ካሬ ፈሀም እት ቦም ሰበት መጽአው ዲብ መትቀዳም በራምጅለ መድረሰት አሆታይ ወቀይ ክምሰል ለህሌ እሎም እንዴ አሸረ፡ እምባተት በኪተት ተምነ እሎም።

ክል ደረሳይ እግል ቀዋኒን መድረሰት እንዴ ተአዘዘ እግለ ህለ እሉ አብካት እብ ዋጅብ እንዴ ትነፈዐ፡ እት ናይ መጃገረት ደሚር ወዛይደት ፍገሪት እግል ለህሌ እሉ ወጅህዱ እግል ለአደቅብ እንዴ አትፋቀደ፡ መዳሊት መድረሰት ወሙደርሲን እግለ ሔሰት ፍገሪት አከደ።

ደረሰ እብ ጀሀቶም፡ እግል እዳረት ወንዛም ተድሪስ ወአድረሶት መድረሰት ዋርሳይ ይከኣሎ ለከሰሰ ሰኣል ወረአይ እንዴ አቅረበ ህዩቦም ለህለ በክት ዲብ መስለሐቶም እግል አውዐሎት እት ክለ ሒለቶም ክምሰል ልትጻገሞ

ካልኣይ ደረጀት መድረሰት ዋርሳይ ይከኣሎ - ሳወ ዲብ እለ ሰነት እለ 78 ናይ 'ኣርት' 96 ህዬ ናይ 'ሳይንስ'፡ እብ ዓመት 174 ሰክሸናት እንዴ ጸብጠት ብግስት ክምሰል ህሌት ወሳይቀ ለሐብር።

ከበር እስትሽሃድ

ቃእድ ሜካናይዝድ ክፈል ዴሽ 49 ገዲም ሙናድል ኮሎኔል ተወልዴ ገብረማርያም (ወዲ ሌቴ) ማሌ ለሀ ዮም 28 ኦጎስት እት 65 ምን ዕምሩ አመት አለበ እት እስብዳልየት ኦሮታ አስተሽሀደ።

እት ሰነት 1976 እት ቅዋት ሸዕብየ ተሕሪር ኤረትርየ ለተሓበረ ኮሎኔል ተወልዴ፡ ቀደም ሕርየት ሰልፍ እት ዴሽ፡ አጋር ሰላሕ ክቡድ፡ እት ሰነት 1984 ምስል መትአሳሰ ሜካናይዝድ 74 ህዬ እት ዉሕደት ደባባት፡ እት ለትፈናተ ደረጃት መስኡልየት እብ መትሰባል ወፈራሰት ለናደለ ወለ መርሐ መሔርባይ ቱ።

ሸሂድ ኮሎኔል ተወልዴ (ወዴለቴ) በዐል ፈረዕ ወኣብ 2 ው'ላድ ቱ።

ዓደት ቀብሩ ህዬ ማሌ አተላተ ዮም 29 ኦጎስት ሰር አምዕል እት መቅበረት መሔርበት አስመረ ገብአት።

ውዛረት ድፋዕ፡ እብ እስትሽሃድ ኮሎኔል ተወልዴ ገብረማርያም ለትሰመዐየ ሐዘን እት ሸርሕ፡ እግል ዓይለቱ፡ ፈተቹ ወመሻቂቱ ኤማን ወሰብር ለህበኩም ትብል።

ምግብ፡ ጌማም ውዛረት ተዕሊም ገብአ

ውዛረት ተዕሊም፡ ምንኬንለ ለትሳወ መትመዳድ ተዕሊም እግል አከዶት ትወድዩ ለህሌት ጸገም፡ ዲብ ኑዕየት ወበቃዐት ናይለ ልትህየብ ተዕሊም እንዴ ረከዘት ትሸቄ ክምሰል ህሌት ምን ዮም 24 አስክ 26 ኦገስት ዲብለ ወዴቱ ጌማም ሸቅል አፍረዐት ሸርሐት።

ዲብለ እት አስመረ ለገብአ ጌማም፡ ክል አቅሊም ዲብለ ቀደመዩ ብቆዕ ወሐዋን ጀዋንብ ለሸሬሕ ተቃሪር፡ ፋዬሕ ንቃሽ ገብአ።

ዲብ ሰነት ድራሰት 2016/2017፡ እብ ደረጀት ወጠን ምን ቀደም ተዕሊም አስክ ካልኣይት ደረጀት ዲብለ ልትመድድ 1932 መድረሰት፡ ዝያድ 458 አልፍ ደረሰ ደርሶ ክምሰል ሓገው ለአሸረ ተቅሪር፡ መሻረከት ዲብ ካልኣይት ደረጀት ክምሰልሁመ መሻረከት አዋልድ አንሳት ዲብ ብሩር እግል ወሰኮት ለትመቅረሐ ጸገም እግል ልግበእ ናይ ህግየ እም መደርሲን እግል ወሰኮት ተእሂላት እግል ልትህየብ ክምሰል ለትሐዜ አፍህመ።

ዲብ ደምንበ፡ ዲብ ወራት ደሪስ ወአድረሶት መታክል ከልቀ ለህለ ግንድብነ ወጭብ መዳርስ ወአፍሱል ሐል እግል ልትባሰር እሉ፡ ዲብ መአንበት ምህሮ ልትረሔ ለዐለ ተእኪር እግል ልትሰየሕ፡ ለልትረተቦ መድርሲን ሐዳይስ እት ዶሉ እት አካኖም እግል ልብጸሖ ለልብል ውብዕድ አረእ ቀርበ።

ወዚር ተዕሊም አሰይድ ሰመሬ ርእሶም ዲብለ ቀደመየ ከሊመት፡ ወራታት ደሪስ ወአድረሶት እግል አደቀቦት፡ ናይ መደርሲን መሐገዝ እግል አርሀዮት፡ ዲብ ረአስለ

ገዳይም መደርሲን ደረጀቶም እግል ወቀሎት ለገብእ በራምጅ፡ ዲብ ኩልያትመ ናይ ተድሪስ ድራሰት ለነሰኦ እብ ብዝሔ ደርሶ ክምሰል ህለው ወእበትወቀለት ደረጀት እግል ልትከደም እቱ ክምሰልቱ፡ ሐቀለ አከደ፡ ፈዓልየት ናይለ ፈግር በራምጅ እግል አከዶት፡ ናይ ምህነት ሰዳይት ለተህይብ ካፍየት መቅደረት ኣዳም ወኣላት እግል አትመሞት ልትሸቄ እቱ ክምሰል ህለ ወደሐ።

ዋረ፡ ክድመት መዋሰላት ትረክብ

ሸሪከት መዋሰላት ሐራት፡ ምን አስመረ እብ ዐድተከሌዛን እንዴ አስክ እዳረት ደዋዬሕ ዋሬ ወድዋራት ክድመት ለተህይብ አውቶቡስ የመመት።

እለ አውቶቡስ፡ እት ክል ምዕል ምን አስመረ አስክ ዋረ፡ ዲብ አምዕል ዐዳገ ህዬ አምዕል ካምለት ምን ዐድተከሌዛን አስክ ዋረ ክድመት እግል ተሀብ ክምሰል ትረተበት ምን ሸሪርከት ለትረኩበት ሐበረት ትሸርሕ።

እብ ዐውል ሙናስብ - ሳፌ ወሻፍግ ከደማት አዳለዮት፡ አሳሲያይ ሀደፍ ሸሪከት ሐራት ክምቱ ለአሸረት ሐብሬ፡ ዲብ ባካት ዋረ ሸቂት ለህሌት ጽርግየ እግል ክድመት መዋሰላት ውጢት ምን ገብአት፡ ከዋ እግል ልትከሰት ክምሰል ትናየተት ወደሐ።

ዲብለ ሸሪከት መስኡል መዋሰላት አቅሊም ምግብ አሰይድ ንጉሴ ገብረእዝጋብሄር እብ ጀሀቱ፡ ለአውቶቡስ ክድመት ሰበት አንበተት አተላላየ እግል አድመኖት ሰካን እግል ጽርግየ እብ ትሉሉይ እግል ለአስኑ ወልራው ትፋነ።

ሰካን ዋረ ዲብለ ሀበው ረኢይ መሐገዝ መዋሰላት፡ እግል ተጠውር ድዋራቶም ካሬዕ ክምሰል ዐለ እንዴ አሸረው፡ አዜ ሐል ሰበት ትረከበ ፈርሐቶም ሸርሐው።

መዳፈዐት ወመራቀበት ትራኮመ ትትሰርገል

ዲብ ዐድና ሕማማት ዕንታት እብ ዓመት ትራኮመ በህለት ኬፍራይ ህዬ እብ ፍንቱይ እግል ዳፈያት ወራቀቦት ለገብእ ጸገም፡ ፍገራት ሴት ትትረከብ ምኑ ክምሰል ህሌት ዲብ ውዛረት ዓፍየት መስኡል ወጠኒያይ በርናምጅ መታበዐት ወመራቀበት ዐወር ዶክተር አለም ዘካርያስ ሐበረ።

ዶክተር አለም እግል ኤሪነ እትለ ሀበየ ሐብሬ፡ ዲብ ሰነት 2007 ዲብ 35 ምዴርያት ለገብአ በሐስ፡ ትራኮመ ምን አግደ መሻክል ዓፍየት እት ገብእ፡ ዲብ ሐን መራቀበት እግል ልእቴ ፋዬሕ በርናምጅ ክምሰል ተአምበተ እንዴ አሸረ፡ እብ ገብአ ጸገም፡ ዲብ ማይ-ምኔ 69 ምእታይት ለዐለት ዛህረት ናይለ ሕማም ዲብ እሊ ወክድ እሊ ተሐት 5 ምእታይት ክምሰል ትከረ፡ እብ ተማሙ እግል አስረቶቱ ህዬ ለሸቅል ልተላሌ ክምሰል ህለ ሸርሐ።

"ምስል ግዋሬነ እት ልትመጣወር፡ ዐድነ ዲብለ ሔሰት ደረጀት ምንመ ህሌት፡ እሊ ላኪን እግል ለህምለነ አለቡ" ለቤለ ዶክተር አለም፡ እብሊ ገብእ ለህለ ፌራሮ፡ ዲብ ሰነት 2020 ኤረትርየ እብ አሳሰለ መነዘመት ዓፍየት ዐለም ለትጠልቡ ዐዋምል፡ ምን ትራኮመ ሕር እግል ትግበእ ልትከደም ክምሰል ህለ ወደሐ።

ቅርሐት ዕንታትመ ምነ እብ ብዝሔ ለልትረሔ እት ገብእ፡ ዲብ ሰነት ሐቴ ዶል ክድመት ዐመልየት ምስለ ወዴ ሐሽም ሐካይም ሱዳንዩን 'አልበሰር' እብ መዓዋን ልትሸቄ ክምሰል ህለ፡ ዲብ እለ ሰነት እለ ሌጠ ዲብ አቃሊም ጋሽ በርከ፡ ዐንሰበ ወቅብለት በሐር ቀየሕ እግል ሐድ 1200 ነፈር ዐመልያት ዕንታት ክምሰል ገብአ አፍህመ።

ቀደም እስትቅላል ዲብ ዐድነ ሐቴ ዕያደት ዕንታት ወዎሮ ሐኪም ሌጠ ለዐለ፡ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ዲብ ክሉ አቃሊም ክድመት ለለህይብ ሳብት መአሰሳት ሕክምነ ዕንታት ክምሰል ህለ ክምሰልሁመ ዐወር እግለ ሰብብ ክምሰል ከረ ቅርሐት፡ ትራኮመ፡ ግላኮመ ውብዕድ ዲብ መታበዐት ወሳረዮት ጅህድ ክምሰል ገብእ ልትአመር።

ግብለት፡ እድንያይት አምዕል ሸባን

እድንያይት አምዕል ሸባን፡ "ሸባን ዲብ ብንየት ሰላም" ሐንቴለ ትብል ሰቅራት ዲብ ዮም 25 ኦገስት ዲብ መንደፈረ ትዘከረት።

ዲብለ ሰብ ሰልጠት ሕኩመት፡ ዲብ ኤረትርየ ለመርከዞም ዲብሎማስዩን፡ ወካይል እንድያይ መነዘማት፡ ክምሰልሁመ ምን ክለ ኤረትርየ ለመጽአው እብ አምኣት ለልትዐለቦ ሸባባት ለሐድረው እተ ዓደት፡ እግል ዶር ሸባን ዲብ አምጸኦት እስትቅላል ወሕፍዘት ሰያደት ወጠን ለወስፍ ሸሬሕ፡ ክምሰልሁመ በራምጅ ንቃሽ ወዓዳት ቀርበ።

ምን ውዛረት ካርጅየት - ሰፊር ተስፈሚካኤል ገረህቱ፡ እግል ተረት ሸባን ኤረትርየ ዲብ አከዶት ሰላም፡ አምን ወዐቦት ወጠን፡ ወካይል መሕበር ሸባባት ወደረሰ ኤረትርየ፡ እድንያይ መነዘማት ውብዕዳም ዕዙማም ህዬ፡ እግል "ተረት ሸባን ዲብ ሕፍዘት ሰላም" ለልብል ውራቅ ወናይ ንቃሽ በራምጅ ወደው።

ርኢስ መሕበር ወጠን ሸባባት ወደረሰ ኤረትርየ አሰይድ ሳልሕ አሐመዲን ዲብለ ቀደመየ ከሊመት፡ ኤረትርየ ዲብ ሸባን ለትወድዩ እስትስማር፡ ምስል መራሕል ግረ ለኢለሐረግርግ፡ ስትራተጂያይ አውለውየት ሸዐብ ወሕኩመት ክምቱ እንዴ ሸርሐ፡ እግለ እብ ርሕ ሸባን ለተአከደት ሰላም እብ እቅትሳድ እግል ደረያተ እብ መትኢያስ ልትከደም ክምሰል ህለ ሐበረ።

መመቅረሓይት መአሰሳት መነዘመት ምጅልስ ቀራን ዲብ ኤረትርየ ሚስ ሱዛን ናጎንጊ ዲብለ ቀደመተ ከሊመት፡ ጠለብ ምህነት ወተዕሊም ሸባን እግል ብልሰት፡ መነዘመተ ምስል ሕኩመት ኤረትርየ እብ ሕበር እግል ትሺቀ ዱሊት ክምሰል አከደት።

ኤረትርየ ሓዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡
መሐመድ እድሪስ መሐመድ
ናይብ መዳልያይ፡
ኣድም ሳልሕ (አቡሐሪሽ)
ለይ-ኣውት፡
ፋጥና ኣደም
ዘህረ ዐሊ
ተለፎን፡ 121797
ፋክስ፡ 127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247
ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡ 200454
አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ደልኣባብ

ዘህረ ዐሊ.

5ይ ወናይ ደንነበ ክፋል

መሓጠት ባስ

ኬትባይ ዑብደለ መ/ዐሊ. (መዐልም)

እግል መትፋቀዲ ምን ሐልፈ 4ይ) ክፋል፦

እሊ ወክድ እሊ እሽማዒል ሓሉ እግል ራኪ. ሰኒ ንኩእ ወንኩድ ዲብ እንቱ፡ "የሀው፡ ሕነ ወለት እምቤ ዲኢኮን መአዜ ደውለት እምቤ፡ እሊ ለሰመዉ ዲብነ ሰመይ ሀዬ ደውለት እግል ትርኩብ ለልትሰሜ ቃሊ. ሰመይ ቱ። አዜ እንዴ አቀበልነ ራኪ. ነአፍህሙ፡ እንሳታት ወሓታት የም እግል ሕጻይ ወለት ዐድ ሸንከሓይ ታዋቡ ሚ ነአውድ። ወለቶም ዲብ ትትላከፍ ክምሰል ይዐቤት፡ የም መንበረት ክምሰል ሰኤት እግሎም ልተምነው ዲብኩ፡ ምንኮር!" ቤለ ወንማቱ ክምሰል አሰአለዮም፡ ክሎም ምስሉ ማጽኣም ለዐለው ትዋፈቀው። ወሕዜ ራኪ. ወመርየም እት ክልኤ እት እንቱ እበ መጽአወ ገበይ አስክ ዐዶም አቀበለው፡ እትለ ልብል መብጠር ባጥራም ዐልኩ። ከ6ይ ወናይ ደንነበ ክፈ'ለ ቅሰት ልተላሌ…፡

ለእግል ልሕጸው አስክ ዐድ ሸንከሓይ ፍሩራም ለዐለው ሔዝየት እበ ተሃደፈዮም ቃሊ. ሰመይ እት ልትፈከሮ አስክ ዐዶም አቀበለው። ወራኪ. እግል ለአፍህሞ ወለ እብ ሻማተ ከው ጋብእ ለዐለ መርየም እግል ልትናዘል ምነ ወሀቶም ብዕደት ወለት እግል ልሕጸው እግሉ ትዋፈቀው። ራኪ. ላኪን ልትከበቶም ገብእ መኢፋል ከንዶእ?

ለምሴት ምሴት ዲብ መንተዘሀ ሸባብ ድግም ወወነሰት ላምዳም ለዐለው ራኪ. ወመርየም ላተ ከበር እሊታት ይዐለ እሎም። አጊድ-በጊድ ሕጻዮም እት ሐጨራት እንዴ አትመመው፡ አመት ህዳዮም እግል ልግበኦ ከእግል ልውለዶ ወለዓቡ ሌጠ ልተምነው ዐለው።

ዲብ ልትሃጀኮ ራኪ. እግል መርየም፡ "ለእኪ. ሀበት ወጠሰት እዴ ሃይባይት ወጣሳይት ክልኢትናተ" ብህለ ሰበት ዐለ፡ እሊ. ምስጢር እሊ. እግል ተኣምር እት ራኪ. እንዴ ትወለበት፡ "ሓክኔ ሑዬ፡ ክልዶል እብ ሐቴ እዴ ጠሰስነ ወተሀየብነ ትብለኒ ዲብ ህሌከ ምስጢር ህግያከ መትፈሳር አበ እዬ፡ ሓጅ ሙሰ እንታመ በዐል ሰኤትካቱ መስለኒ" ክምሰል ቴለቱ፡ ራኪ. ተበሰም ዲብ ልብል ወዲብ ልሰሐቅ፡ "በዐል ፈክዬ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ኢያዬ ወክትፈቼቱ።" ድፉን ምነ ለዐለ ምስጢር አማን በርበረ እግል ወለአማን አሰአለየ።

መርየም እለ አማን እለ ክምሰል ሰምዐት ዕንታተ እተ ዶሉ ትማለአ፡ እንዴ ኢልትአመረ ህዬ፡ ዲብ ነሐር ራኪ. እንዴ ነሸበት ትነክነከት ወእበ ቅዝር እንበዐ ለበብሱ መርከነት። እሊ. ወክድ እሊ. ራኪመ እሱፍ ወሕዩር ዲብ እንቱ አትኣዘመየ።

ለፍንጌ መርየም ወራኪ. ለዐለ ሻማት ህዬ ዲብ ሕጡዋ መብደእ እንዴ አተንከበ፡ መርየም ወራኪ. እምበል ረቢ. ዎሮ ምን ሕድ ክምሰል ኢፈርቅቆም ሰኒ ወአማን ደምነው ወአከደው፡ ወምድር እንዴ ኢመሴ እቶም ሕጻዮም ወሀዳዮም እት ሐጨራት እግል ልትመም እሎም ዲብ ልተምነው እደይ ሕድ ምትቅ እንዴ አበለው ምነ ማስያም እቱ ለዐለው መንተዘሀ ሸባብ አስክ ዐዶም ትወከለው።

መርየም ወራኪ. እብ ፍቲ ወሻማት ዲብ ሕድ ዕሩማም ምንመ ዐለው፡ ዐድ ሸንከሓይ ላተ ለሉለት ትመስል ወለቶም መርየም እግል ራኪ. ኣምራመ ይዐለው። እብ ፍንቱይ ሓሎታተ ሓዬት ወአለሚት እት መስሎ እብ ጀሀት ጀሀቶም ሐራገገው። ለወክድ ሓለ መስዑድ ዲብ ለአደፋርሰ፡ "ዐጀብ እለ ወህበት መርየም እግል ውላድነ ዲብ ንሸነሀ ሰብ ጋነ እግል ነሀበ፡ እሊ. ላተ ክሉ ረአሱ ኢገብእ

ወኢጸኤሕ። አነ ኖሼ እግል ውላጄ እተምነየ ዐልኮ ወእንሻአለሀ እግል ዓምር ወልዬ ሐጽየ ዲኢኮን ራኪ. ወድ ዕመር ትፈረረ እተ ኢትሰመየ" ቤለ ከሑድ ውብዙሕ ተሃገ ወአደፋረሰ።

ምን እሊ. ወክድ እሊ. ሕቶም እግል ለአርዱ ትጻገመው። እም መርየም ላተ በዲር ወለተ ለቴለተ ዲበ ትዋፍቅ ምንመ ዐለት፡ እለ አምዕል እለ ላተ ሐወ ምን ህግያሆም እግል ኢትፍገር ወህታመ ወለተ ሕኤት እግል ራኪ. እግል ወድ ሑሀ እግል ትባርከ በዲር ዋድያሙ እግለ ለኢለአምሮ እት ወዱ እለ፡ ገሌ ሰላዲ ዲብ ቀርደ ወገሌመ ብዕድ ህያባት ዲብ ለሀይበ አምዕል እብ ግዲደ አስከ አውሀለው። ወእብሊ. ሕቶም ምኖም እግል ኢትትፈንቴ ትጻገመው። እብ ፍንቱይ መስዑድ ሑሀ ላተ በዲር ዋዲሁ እግለ ለኢለአምር ዲብ ወዴ ሕልብዬ ወድራርዬ ሌጠ ቤለየ፡ አትሓለየ ወአተባቀረየ። እተ ዶሉ ህዬ መስዑድ ምስል ሐው ጎማቱ በትከ። ፈጅራተ ጽቤሕ ምድር ምስል ሐው እንዴ ገብአ ዲብ አፌት ዐድ ሸንከሓይ እግል ሕጻይ መርየም እግል ልትከለሎ ክምቶም ህዬ አሰአለየ።

ዐጃይብቱ፡ መርየም ሓሎታተ እግል ውላዶም እግል ልሕጸወ ዲብ ልጠባጠቦ፡ ራኪ. ላተ መስኪናይ ከበር ይዐለ እሉ። ገበይ ዐዱ ሖል ዲብ ትመሰል እቱ ዲብ ለሀናፍእ ቤት ክምሰል አተ፡ እብ ሸፋግ ዲብ አቡሁ እንዴ ጌሰ እግል ልትካበሩ እት ልብል አቡሁ እንዴ በድረዩ፡ "ራኪ. ወልዬ፡ ገድም ሕነ እብ አሳሰለ ቴልከናተ፡ የም ምራድከ እግል ነአትምም እግልከ ዲብ ወለት ዐድ ሸንከሓይ ትፈረርነ እግልከ ላኪን…" ህግያሁ እንዴ ኢለአተምም፡ ራኪ. "ሚ ላኪን ይበ መርየም ኢነሀይበ ቤለውኩም?"

"አይወ፡ ኢነሀይበ ለልብል ላቱ ሰኒ ቤለ፡ ላኪን ህግያሆም ምንኮር ወምስትንክር ገብአት እትነ። ሳምዓሙ ወርእያሙ ለኢነአምር ሰመይ ሰመው እትነ። ሐምስ በክረት፡ ወሰለስ ወአት፡ ወርበዕ ውግየት ወኣላፍ ምን ግሩሽ ሓሎታተ እንዴ ጠብጠበው ሰመው እትነ፡ እሊ. ሰመይ እሊ. ዲብ እሊ. በለድ እግል ሰልፍ መረትቱ እንሰምዑ ለህሌነ። አዜ ህዬ ራኪ. ወልዬ፡ እለ ወለት ወዐል ምኑ፡ ሕነ ህዬ ምን ነአቀርብ አዋልድ አበውከ ወሓሎታትከ፡ አዋልድ ዐማትከ ወሐልታትከ ወምን ነአረይምመ ብዝሓት ውጁሃት አዋልድ ህለየ፡ ዲበን ንትፈረር እግልከ ወመርየም ላተ ኬን በለ እዘም ምነ" ቤለዩ።

ራኪ. እት ልትፈከር ትሰሐቀ ወሐር፡ "ደሐንቱ አነ ወመርየም ላተ እብ ሰመይ ቃሊ. ለንትፈናቴ ይሕነ፡ ህተ እግልዬ ወአነ እግለ ህሌነ፡ ወምእት ምን ምእት ክምሰል ኢንትፈናቴ ኣምሮ፡ አዜ ህዬ ደሐንቱ" ቤለ ወበርገግ እንዴ ወደ ጽባቤሕ ዲብ እንቱ አስክ ምስካቡ ጌሰ።

መርየምመ ቤት ክምሰል አቴት፡ እግለ ላብሰቱ ለዐለት ግሩም ልባሰ እንዴ ቀየረት ለናይ ቤት ብጃማተ ለብሰት ወመጦር እመ ግሲ. እንዴ ትቤ፡ ህግየ እመ እግል ተአተንሴ ዳሌት። ሓለትለ ሕጻይ ከፎ ክምሰል ገብአት ዳልየት ሰበት ይዐለት።

እም መርየምመ ክምሰል አብ ራኪ. እት ወለተ እንዴ ትወለበት፡ "ሕልብዬ ሕነ እሱል ወዐዋዲ ብነ። ወለት ትትሐዜ ትትሀየብ ወትትከለእ፡ ሐሬ ህዬ ወለት አበወ ወሓሎታተ እበ ቤለወ ትገይስ። ዐድ ዕመር እግል ራኪ. ወልዶም እት ለሐዙኪ. ቀለስ መጽአውነ ላኪን ሓሎታትኪ. እንቲ ምን ሸፍሮም አስከ ዐድ ጋነ እግል ቲጊሲ. ሰበት ኢሐዘው፡ ኖሶም እግል ውላዶም ተምነውኪ። ሰኤትኪ. ምን ሐዘው ወእት ሸፍሮም እግል ትትነደቂ እግል ውላዶም ትሸነሀውኪ፡ አዜ ህዬ ራኪ. ወድ ዕመር ምንኪ. ወኬን ልሕዜ ወእንቲ ህዬ እግል ወድ ሑዬ መስዑድ ትምኒትኪ. ህሌኮ"፡ ክምሰል ቴለት፡ መርየም አሰልፍ ትም ትቤ ወሐር ሰኒ ትሰሐቀት ወእግል እመ፡

"ሓክኒ ይመ፡ መስዑድ ሑኪ. በዲር አካነቼ ባድየት ምኑ ዐለት? ሐሬ ምን ክሉ የም ልተምኔኒ፡ ወሚ ዋዲ እግልዬቱ ሕድት ብዝሕት፡ በዲርመ ዲብ አንጎጌ ወዲብ ሐንቴ ምሳፍሪን መሐጠት ባስ ዲብ እትለዋሌ፡ ሐቴ ምዕል ወለት ሕቼ ትገደፈት ወደበረት እንዴ ቤለ ክም ሓል ምን ሐለዋት ተሐምቅ አለቡ፡ እለ ሃይብዬ ለኢለአምር፡ አዜ ክምሰል እኪ.ትነ ዳገምነ ወመንበረትነ ክም ሰኤት ልተምነውኒ? አነ ህዬ ለአማን እግል አሰእለኪ. ምን ሓሎታቼ ወአበውዬ ራኪ. ወዐድ ራኪ. ቀርቡኒ፡ አዜ ህዬ ህቶም ረአዮም ብጎሮም ወአናመ ረአዬ ብጎዬ" ትቤ ወህታመ ክምሰል ራኪ. ዲብ ዐራተ ዐርገት ወእብ ስምጠ ገብአት። ክለ ለላሊ. ህዬ እብ ሰበት ሻማተ ወሻማት ራኪ. ሐሰበት፡ አስረት ወፈትሐት።

እም መርየም ላተ ፍንጌ መጥሐን ወወለተ አቴት፡ ክለ ለሓለት ሐቴ ቀዌት ዲበ። ሐወ ትትሌ ሚ ወለተ ኢተአመረ እለ፡ ህግየ መርየም ህዬ አማን ክምተ ሸክ ኢወዴት። እግልሚ፡ ሐወ የም ኢኮን ሐወ ለገብአው፡ ዲብ ወክድ ዘንገት አብሸርከ ለኢቤሌከ ወለ ኢሰንዴከ ሑከ ኢኮን ወአያይከ። ሑከ ወአያይከ እት እኪ.ት ወሰኤት ምስልከ ለበጥር ቱ። እብ ፍንቱይ እት ወክድ መሐገዝከ ለሰዴከ፡ ለለሀይበከ፡ አብሸርከ ለልብለከ ህቱቱ ሑከ ወአያይከ። ህግየ መርየም ህዬ ሐሰት ይዐለት ወበረ፡ አማንተ፡ ቀደም ገሌ ሰኒን መርየም ወእመ እት ረኪስ ሸቅል እንዴ ትፈረረየ እግል መንበረተን ልጻገመ ለዐለየ እቱ ወክድ፡ እሎም የም ሓሎታት ወአበው እንዴ ገብአው እግል መርየም ለሀይቦ ወከለኦ ለህለው ምነ ማላቶም ወጭገረቶም እግል መርየም ወዐደ ለመነሐ ምኖም ዎሮ ይዐለ። የም ላኪን…

ራኪ. እለ ላሊ. እለ ዐስር ላሊ. ገብአት እቱ። መርየም ምኑ ወኬን ክምሰል ኢትገይስ ለአምር ምንመ ዐለ፡ ህተ እብ ወደዲት ሓሎታተ እንዴ ሐርቀት እት ብቆት እግል ኢትትካሬ ፈርሀ። መርየም እትለ ላሊ. እለ እብ ሰላመ ትመዬት እሉ ምንገብእ ራኪ. ገዱ ወብሶቱ፡ ላኪን እተ አስክ ጽቤሕ ምድር ለህለ ወክድ ሚ ገብእ ጀሬ እተ ዲብ ልብል ሀስከ ወቶሰ ወእት ሕሳባት እንዴ ትካረ አስተንተነ፡ ዶል ከዲብ ቅሸን ዎሮ ዲብ ልትዐለግ ህዬ ክትት እንዴ ኢነስእ ዶልከ እብ ስምጡ ዎሮ ዲብ ልትባለሰ ትርሃን ካፈለ።

ምድር ያፈራጅ ክምሰል ቤለ፡ እም መርየም እንዴ ኢትፈቴ እግል ሕጻይ ወለተ ዳሌት፡ ለነዲፍ ልባሰ እንዴ ለብሰት ህዬ፡ ለአሰቡሕ እግል ልምጽኦ ዱሉያም ለዐለው ሐወ ወብዕዳም ሰብለ ዐድ እግል ትትሐ'ደር እብ'ለ ከልዐ ተኬት ወእብላመ ጽብሐ አዳሌት። ለዐል ወተሐት ዲብ ትብል ተአቀምተ ለዐለት መርየም ዲብ ትትፈከር "ይመ ኢትትቀሸሺ፡ ወምስል ሸማላት ኢትትገለይ፡ ሐውኪ. ህዬ ቄሸትቶም። አነ የም ኢትወለድኮ፡ እሊ. ሸፍር ዐቤኮ እቱ ወደንገልኮ። የም እኪ.ትነ ክምሰል ሐልፈተነ ወምን ድብር ክምሰል አባሬነ እግል ልትቃረቡነ ላተ ክሉ ረአሱ ደሚር ኢልትከበተ። የም ህዬ ራኪ. ምን ትሰአለ ምንዬ ዐዋርድ እግል ልግበኦ እንዴ ኢንዳሌ ወኢልዳለው እግል ሕጻዬ ልትባደሮ ህለው። አነሰሕ ልለሀ፡ አሰሮም ኢትብደይ፡ አነ ህዬ ቀራርዬ ዲብ እዴዬቱ። አዜ ህዬ፡ ለአማን እግል አሰእለኪ. እዝን ክረይ እዬ" ቴለተ ወዲብለ ራኪ. ለደግመየ እለ ቅሰት አቴት።

ራኪ. ላተ እለ አምዕል እለ ሸውሹር ዲብ እንቱ ወዐለ። መርየም ሻቀለቱ፡ እንዴ ኢልትዋጀሀ እት ገሌ መሻክል እግል ኢትትካሬ ፈርሀ። ተለፎን አክለ አተሰለ እተ ህዬ፡ ተለፎነ ዘብጥ ወረፍዑ አቤት። እሊ. ህዬ እግል ራኪ. ሻቀለ። ተለፎነ ዲብ ዘብጥ ሐቆ ኢረፍዐቱ ላተ መርየም ቀሸወ ከገዐዘት ምንዬ ለልብል ፍክር በይአዩ። መርየም ላኪን ለተለፎን ዲብ አካን ሻሕን ካርየቱ ሰበት ዐለት፡ ዘብጥ ዲብ ህለ ትሰምዑ ይዐለት።

ምድር አዳሕየት ክምሰል ገብአ፡ ሓሎታት መርየም ወብዕዳም አግዋር ወመሳኒት እንዴ ሐያየበው፡ ወለበብሶም እንዴ አጸዕደው እግለ እብ ሰዔ-ሰዔ ለአዳለወ ሸንጠት እንዴ ትሆገለው ተለው ልብሎ እት ህለው፡ መርየም ሰኒ ማሸገት ምኖም ዲብ እንተ ምን ቃብል ተአቀምቶም ዐለት። ለመትሳሰዓዮም ህዬ ሐቴ ፋሽለት ተምሲልየት ሰበት መስለ እተ፡ እብ ልበ ቀ'በቶም።

ለሰማን ነፈር አርበዕ ወአርበዕ እንዴ ገብአው ቀበሊት ትገሰው፡ አብ መርየም ምስል ሐዉ. እበ ሐቴ ጀሀት ወሓሎታት መርየም እበ ዎሮ እንክር። እም መርየምመ ሕራበ አዳሌት፡ ጀበነት ወነብረ፡ መርየም ላተ ሕስ እንዴ ኢተአፈግር እግለ ልትበሀል ሀገጊት አተናሴት።

ለወክድ ሓለ መስዑድ "እት አነቢ. ንሰሌ እንዴ ቤለ ህግየ አስተብደ፡ አብ መርየም ላተ እናሰ ዕሹር ወምን ጎማት እሲ.ቱ ወወለቱ ለፈግር ይዐለ። መስዑድ ክርንቱ እንዴ ወቀለ፡ "ገድም ሕነ የም ሔዝየት መርየም እት ሕነ ማጽኣም ህሌነ። መርየም ወለትኩም እግል ዓምር ወልነ" ህግያሁ እንዴ ኢለአተምም እም መርየም ሕቱ እግለ ተሓልበ እቶም ለዐለት ጀበነት ከረይ እንዴ አበለት እግል ሕድ እንዴ ኢልድሕሮ ሸመጥ እንዴ ትቤ እቶም ዲበ መሕበር ጠርቀት ወግልተ እግል ትብለሰ እጃዘት ጠልበት ምኖም። እግልሚ ለአማን መርየም ወለተ ሑኪ.ተ እግለ ሰበት ዐለት።

ዲብ ገጽ 10 ልተላሌ....

እትኣማር ክቱብ ወክትበት ትግሬይት

ሀገጊትነ ተኣምርተ ዓዳትነ ወሜራስነ ሰበት ገብአ፡ በዲር ዲብ ወክድ ሰውረት፡ ጀብሀት ሸዕብየት፡ እግል ዐቦት ወጠኒያይ ሀገጊት ኤረትርየ፡ ዲብ ሐዮት ዓዳት ልግበእ ወተዕሊም፡ ክል ምዋጥን እብ ህግየ እሙ ክምሰል ደርስ ገብእ ዐለ። እሊ ለገብአ እቡ ሰቡብ ሀገጊትነ ጀላብ እግል ልትሐፈዝ ወልውሽዕ እንዴ ትበሀላ ቱ። ግረ እስትቅላልመ፡ እሊ ሕሳል እሊ ኢትነጨገ። እበትወቀለት ወእበ ጠወረት ገበይ ወተርቲብ አተላለ። ህግየ አፍ እበይነ ዲብ መንፈዐት እንዴ ወዐለት ዳይመት አው ኔብራይት እግል ትግበኣ ሰበት ኢትቀድር፡ ዝያደት እግል ትጠወር ወትንበር፡ ዲብ ክቱብ እንዴ አቴተ ምን ግም እት ግም ዶል ትትዐዴ ሌጣ ቱ።

ዲብ ሰነት 1995 ለተአሰሰት፡ ዲብ ጥብዐት ዐድነ ዛይደት እዴ ለአግዴት መአሰሰት ጤብዐት ሕድሪ፡ እግል እለ እማንት እለ እንዴ ረፍዐት እብለትፈናተ ሉቃት ለትዳለ ለልትቀረእ ክቱብ ጠብዐት ወልሰዕ ጠቤዕ ህሌት። እሊ ህዬ ተኣምርተ ናይለ ሕኩመት ኤረትርየ ወበሐስ ወተውሲቅ ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት፡ እግል ህለዮት ወዐቦት ሀገጊትነ ለወዱዎ መሰል ሰኔት ክምቱ በረ ለአለበ አማን ተ።

ጤብዐት ሕድሪ ወመወዝዓይት አክትበት አውገት፡ እብ ዶል-ዶሉ ዲብ ጥብዐት ወወዘዖት ናይ አስል ወተርጀመት ክቱብ ለልትሐመድ ወቀይ ወዐቦት ለአገዱ ክምሰል ህለው፡ እትለፈናተ ወቅት ለልጠበዕ አክትበት ወክቱብ ሰመዕ በሲር ቱ። ዲብ ወጠኒያይ መህረጃን ኤረትርየ 2017፡ ዲብ ሐረት ኤክስፖ "እትኣማር አክትበት ትግረይት" ሐንቴለ ልብ አርእሱ፡ ናይለ አስክ እለ እብ ትግረይት ለጠበዐ ወዲብ ወራት ጥባዐት ለህለ አክትበት እግል አትኣማር ለትነዘመት መናሰበት ዐለት። ለሀደፍለ መናሰበት፡ ትግረይት ክምሰል ተዐቤ ወለመድ ቅራአት ክምሰል ዘይድ እንዴ ገብአ ቁርአት ክምሰል በዘሖ እግል ልግበእ ለአመመ ክምሰል ዐለ እብለፈናተው ሕሱራም ትሸረሐ።

ለዲብ ዮም 19 ኦገስት፡ ዲብ ቃዐት ጂ 3 ኤክስፖ ለገብአ አትኣማር ናይለ እብ ትግረይት ለጠበዐ አክትበት፡ ኬትበት ወቁርአት ክምሰልሁመ እዩሳም ናይለ ህግየ ወኬትበት አምር ክቱብ ለሐድረው እተ መናሰበት ትገብእ እት ህሌት፡ እብ ገሌ እብ ሰብ መቅደረት ናይለ ህግየ እግለ መናሰበት ለከሰሰ ውራቅ ትቀደመው። እሊ እብ ጀሚዕ እግል አትኣምር ለቀርበ አክትበት፡ መብዝሑ እብ ሰበት ታሪክ ኤረትርየ ናይለ ለሓኬ ታሪካይ ክቱብ ተርጀመት ገበአ እት ህለው፡ ናይ ፍጥር ልብ ወለድ አክትበመ ዐለ እቱ። ለአስክ እለ እብ ሀገጊት ኤረትርየ እብ ዓመት፡ እብ ትግረይት ህዬ እብ ፍንቱይ ለጠበዐ ወዲብ ወራት ጥባዐት ለህለ ናይ አስል ወተርጀመት አክትበት፡ እበ ሰብ መቅደረት ናይለ መጃል ትጌመመ። እሊ አክትበት እሊ ዲብ ዐቦት ወተጠውር ዶር ዐቢ ክምሰል ዐለ እሎም ለትሸረሐ እት ገብእ፡ ምን እብ ትግረይት እግል ልጠበዕ እት በርናምጅ ለአተ ዝያድ 26 አክትበት ታሪክ፡ አምር ክቱብ ወብዕድ አስክ እለ 17 ክታብ እንዴ ጠበዐ ክምሰል ትነሸረ ተሐበረ። እሊ ዲብ ክቱብ ትግሬ ሐቴ ምስዳር ገጽ ቀደም ክምቱመ እተ መናሰበት ትጌመመ።

ገሌ ምን እግል አትኣማር ለቀርበ ወለተርጀመ አክትበት፡ "ታሪክ ኤረትርየ ምን አበን ጀደን አስክ ሕርየት፡" እብ ዘምህረት ዮሃንስ፡ "ዐጃይብ 18 ደቂቀት"፡ እብ ሰለሙን ድራር፡ "6ይ ወራር እብ ካርቱን" እብ ሚካኤል አዶናይ ወሙሴ አስገዶም፡ "እስትዕማር ጥልያን ዲብ ኤረትርየ" ክምሰልሁመ እብ አለምሰገድ ተስፋይ እንዴ ትከተበ ዲብ ትግረይት ለተርጀመ ኢንትፈናቴ፡ ፈደረሽን ኤረትርየ ምስል አቶብየ ምን ማቴንዞ አስክ ተድሉ፡ ምን ፈደረሽን አስክ መትዐማም ለልብል ልቀረእ ለለሐዜ፡ እብ ጤብዐት ሕድሪ ወተውዜዕ አውገት፡ ካፊቱ ምንመ ኢልትበህል ሸበህ ገሌ ምን ጽምእ ቁርአት ትግረይት ለለአረዌ አክትበት ዱሉይ ክምሰል ህለ ዲብለ እተ መናሰበት ለትነሸረ ብሮሸር ወዕሩድ ለዐለ አክትበት እግል ተኣምር ትቀድር።

ዲበ መናሰበት ዶክተር ሳልሕ መሕሙድ ምስል ዌርሳይት ላተ ሻበት እሙነ ሙሰ እንዴ ገብአ " ሙተርጅመት ወኬትበት ትግረይት፡ እብ ፈድል መአሰሰት ጤብዐት ሕድሪ፡ ዲብ ዐቦት ናይለ ህግየ ለልትሐመድ ወራት ወዱ

ምንመ ህለው፡ ልሰዕ ተጃርብ ወእግል ልትመም ለቡ ነዋቅስ ህለ" ሐቆለ ቤለ፡ እግል ተርጀመት ሐቴ ህግየ ዲብ ብዕደት ህግየ ናይ ምሮ መጅተመዕ እንዴ አሸረ ዶክተር ሳልሕ፡ መትነፈዕ ዕሉም ተርጀመት ለከሰስ እግል ምሽተርከት መሓደረት ሀበ። ዲብ ህግየ ወቀዋዕደ ነቃስ ተርጀመት አክትበት ለዐለ ሐዋን ወብቀዕ ጀዋንብ ሐቆለ ጌመመ፡ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ተርጀመት አክትበት ትግረይት ሸበህ ልሽሕግ

ወብዕድ እብለትፈናተው ኬትበት ለትከተበ ወእብ ሰብ መቅደረት ናይለ ህግየ ለተርጀመ አክትበት ዐለ እቱ።

ዲብለ ወዕለ፡ ምን አስክ እለ እብ መአሰሰት ጤብዐት ሕድሪ ለጠበዐ ለትፈናተ ክቱብ ቃርብ ዐለ። እሊ ክቱብ እሊ፡ 'እግለ ልትቀረእ ክቱብ ትግረይት ተሐገለ' ለልብል ጽምእ ቅራአት ለለአረዌ ክምቱ፡ ዮም ታሪክ ኤረትርየ ወንዳሉ፡ ቅሰስ ሐጨር፡አሸዓር፡ አክትበት ዓፍየት ወብዕድ ጽበጥ ለብእቱ ናይ አስል ወተርጀመት ክቱብ እግል ወልትሓየስ ክምሰል ህሉ፡ አምሳል ዲብ ለአቀርብ መላሐዘቱ እግል ምሽተርከት ሸርሐ። ሐቴ ህግየ ህለዮት ወተእሲረ እግል ልትአከድ ዲብ ክቱብ እግል ትእቴ ወምን ሀገጊት ብዕድ እግል ትሰለፍ ላብድ ቱ። ጤብዐት ሕድሪ ህዬ እግል እለ አማን እለ እንዴ ፈሀመው ወጠኒያይ ሀገጊትነ ገጽ ቀደም ጀላብ እግል ለአሳድር ወዱዎ ለህለው ጸገም ሴድያይ ወለልትሐመድ ቱ" ህዬ ቤለ።

"ERI-DIC" ክምሰልሁመ ብዕድ አክትበት ዲብ ትግረይት ለተርጀመ ዲብ ውዛረት ተዕሊም መዳልያይ መናህጅ ትግረይት ስታዝ መሐመድሰዒድ ሓምድ፡ ዲብለ ወክድ እብ ሰበት ክቱብ ወመንፈዐቱ ወረቀት ለቀደመ ገብእ

እት ህሉ፡ ቅራአት ለዐበ ለመድ ወአምር ሰበት ገብአ፡ አምር ክቱብ አህምየቱ ዲብ ተጠውር ሐቴ ህግየ ለከሰስ ተውዴሕ ፋዴሕ ሀበ። እስታዝ መሓመድሰዒድ "አምር-ክቱብ አሳስ ዐቦት ወተጠውር ናይ ሐቴ ህግየ ሰበት ገብአ ህዬ ጤብዐት ሕድሪመ እግል እሊ ዲብ ፍዕል እግል አውዐሎት ዲብ ታሪክ ወአምር ክቱብ አስክ እለ እብ ህግየ ትግሬ ለጠበዐው ክቱብ ሰሜዕ በሲር ናይለ ገብእ ለህለ ጅህድ ምንማቱ፡ አምር ክቱብ እግል ሐቴ ህግየ ህለዮት ዐቦት አሳስ ሰበት ገብአ፡ አስክ እለ እበትፈናተው ኬትበት ትግሬ ለትከተበ ወለተርጀመ እብ ፍንቱይ ቅሰስ ሐጨር፡ እግለ ናይ አስል ክቱብ ትግሬ ምህምቱ። አስክ እለ ህዬ ክምሰል ከረ "እመኒኒ"፡ "ሰእየት"፡ "ለሸርዑን ሸፍ" ወለመስሉ እበ ልብል አርእስ ለትከተበ ወለትነሸረ አክትበት፡ እግለ እት አምር ክቱብ ለገብእ ጸገም ለለአትናይት ክምቱ" ሸርሐ።

ጤብዐት ሕድሪ ዲብ ሰነት 1995 ዲብ ሐቴ በሐስ ወተውሲቅ ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራጥየት ወዐዳለት ምን ልትአሰሰ እትለትፈናተ መጃላት ክቱብ ዐድነ እብ ፍንቱይ ህዬ ዲብ ናይ ታሪክ፡ ዓዳት፡ ፈልሰፈት፡ ቅሰስ ወብዕድ አክትበት ብዙሕ ጠብዐ ወጠቤዕ ህለ። አስክ እለ ህዬ እብለፈናተ ሀገጊት ዐድነ አስክ 100 ክታብ ክምሰል ጠብዐ ምን ተቃሪር ናይለ እተ መናሰበት እብ ትግረይት ለትነሸረ ብሮሸር እግል ልውደሕ ቀድረ። ዝያደት ክሉ እግለ ልሰዕ ድንጉር ለህለ ሀገጊት ዐድነ አውለውየት እንዴ ሀበት ክሉ እብ ሉቃቱ እግል ልተርጅም ወልክተብ በክት ካስተት ህሌት። አስክ እለ ህዬ እብ ሀገጊት ትግርኝ፡ ትግሬ፡ ዐረብ፡ ናረ ወኩናመ ለትፈናተ አክትበት ጥቦዕ ህለ። እምበል እሊመ ለዲብ ሰነት 1982 ዲብ ሜዳን ለጠበዐ ክታብ ክብት ቃላት ትግርኝ፡ ዐረብ እንግሊዝ እብ ጥውርት ገበይ (ERI-DIC) እበ ልብል ኤለክትሮኒካይ አግቡይ እንዴ ዳለ እት ፍዕል ልትሸቄ እቡ ህለ።

ዲብለ መናሰበት ለአትሃጌናሆም እዩሳም አምር ክቱብ ዎሮት መሐመድሰዒድ ዑስማን ቱ። መ/ሰዒድ እት እሉ ህበ ረአይ፡ እግል ዐቦት ክቱብ ትግረይት ምን ግረ ለልስሕብ መታክል ሸሬሕ ዲብ ህሉ፡ አሰልፍ መስአለት እቅትሳድ ክምቱ ወዎሮ ኬትባይ ክቱብ እንዴ አዳለ እግል ለአጥቤዕ እብ ሰበት ኢረኪብ ማል ክምሰል ልተክል፡ ዲብ አግቡይ ወዘዖትመ እብ ዋጅብ ዲብለ ልትሐዜ ሀደፍ በጼሕ ይህለዮቱ ረአዩ ሀበ።

ጤብዐት ሕድሪ ዲብ እሊ ወክድ እሊ እብ ለትፈናተ ሀገጊት ናይ ፍጥር ወተርጀመት ቅሰስ ለአፈሬ ህለ። እግል ዐቦት አክትበት ታሪክ ዐድነ ወንዳልነ ለለትሐሶሴ ምሮ መሸሮዕ እንዴ አትበገሰ ህዬ ምን ትግርኝ ወብዕድ አክትበት እንዴ ተርጀመ ወጠበዐ ዲብ ቁርአት ክምሰል በጽሕ እግል ልግበእ ለጸገም ልሰዕ ልተላሌ ህለ።

ዲብለ ናይ አትኣማር አክትበት ትግረይት ለዳሌት እግለ መናሰበት ለለአገምል ለትፈናተ ወራታት ፈን ዱሉይ ዐለ። እሊ እብ ዐባዬ ፈናኔን ወነኣይሽ እብ ፍንቱይ ዲብ አስመረ ለትወለደው ወዐበው መትሃግየት ትግረይት ለቀርበ አሸዓር ወተማሲል ምስለ በርናምጅ እንዴ ትመሳነ፡ እግለ ዳለ አክትበት ዲብ አትኣማር ናይ ኖሱ ዛይደት ተረት ዐለት ዐለት እሉ።

መአሰሰት ጤብዐት ሕድሪ ምን ትትአሰሰ ምነ "ኤረትርዩን ኮማንዶ ዐጃይብ 18 ደቂቀት" እበ ልብል አርእስ እብ ሰለሙን ድራር ለትከተበት ቅሰት አማን ወዲብ ሰነት 2002 እብ ሸሂድ ናይዚ ወልዱ (ወድ ሀይገት) ለተርጀመት አስክ እለ ለትፈናተ መራሕል እስትዕማር ወሰውረት ለታይን የም አለቡ ክቱብ እግል ትጥበዕ ምን ቀድረት፡ እግል ጅህድ ሕኩመት ወጀብሀት ዲብ ዐቦት ወጠኒያይ ሀገጊትነ ወታሪክነ ክምሰልሁመ ዐቦት ክቱብ ህግያነ ዶር ዐቢ ለለአገዴ ቱ።

ዲብ ደንጎበ ምነ እግለ መናሰበት ለነወረው ምሽተርከት ለመጽአ አረእመ ሑድ ይዐለ። ገሌ ምኑ "ዮም ለልትቀረእ ክታብ አው ክቱብ ትግሬ ሐገልነ ሕኔት ብሂል ለአስክ እለ እብ ትግረይት ጥቦዕ ለህለ አክትበት ታየኖት ወራጅዖት ወዲብ እዴ ቁርአቱ እብ ከአፎ ክምሰል በጼሕ ባሰሮት ለሐይስ" ለልብል ረአይ ቀደመው።

መሓመድ እድሪስ

<u>9ይ ክፉል</u>

ለናይ ደንጎበ ሐርብ ተሕሪር

ፈራሮ መዐደይ ሕዱድ

መጥ-መጦረ ዲብ ኤረትርየ ገብእ ለዐለ መዓርክ፡ ውሕዳት ወያኔ እብ መከናይዝድ ክፈል-ጄሽ 74 ጀብሀት ሸዕብየት ሰዳይት ዲብ ገብእ እለን ዲብ ቀበት ኦቶብየ ሸፍ ትሩድ ገብእ ዐለ። ውሕዳት መከናይዝድ ክፈል-ጄሽ 74 ምን እት ሰነት 1989 ለገብአ ህጁም ስርጉል ሸሬ እንዴ ኣምበተ ዲብ መጦር አ'ገር ጄሽ ወያኔ እንዴ ገብአ፡ ዲብ ክፍለ ሃገር ወሎ ዲብ አለማጡ፡ ቀቦ ወወልድየ ዲብለ ገብአ ምህም ህጁማት እንዴ ሻረከየ አስክ ጀብሀት ውጫሌ ወደብረታቦር ባጽሓም ዐለው። መከናይዝድ ብርጌድ 23 ህዩ፡ ዲብለ ናይ ደንጎበ ፈራሮታት ዐባዩ እግል ትሻርክ ዲብ አወላይት ሳምን ናይ ወሬሕ ጃንዋሪ 1991 ኦቶብየ አቴት። ምስለ አስልፍ ዲብ ኦቶብየ ለዐለ ውሕዳት ኮማንዶ ጀብሀት ሸዕብየት እንዴ ትመቅረሐው መሃሞም እግል ለአግዱ ወቅት እንዴ ኢነስእ እግል ፋዩሕ መዓርክ ዲብ መዳሊት ትጸመደ። መከናይዝድ ብርጌድ 23 እብ ዎሮ ቦጦሎኒ ደባባት፡ ቦጦሎኒ መድፌዕ፡ ቦጦሎኒ ረሻሽ ክምሰልሁመ ምዳድ ደባብ ወጥያራት ሚሳይል ለጸብጠየ ውሕዳት ለትከወነት ዐለት። እለ ውሕደት እለ ምዳድ-ጥያራት ሚሳይል ለጸብጠየ ውሕዳት ለትከወነት ዐለት። እለ ውሕደት እለ ዲብ ከጥ ወልድየ-ደብሬታቦር ዲብለ ህሌት ሸብህ መዲነት ገርገረ፡ እግል ዎሮ ወሬሕ ሰለሕ በህለት ደባባት፡ መዳፌዕ ወረሻሻት እግል አዳለዮት እምበል ዕርፍ ዲብ ክቡድ ወሀላክ ላቱ ወራት እንዴ ትጸመደት ሓለፈቱ። መዳሊተ እንዴ አስፌት ህዩ መሃመ እግል ተአግዴ ዳሌት። ዲብ ዮም 4 ፌብራይር 1991፡ ውሕዳት ስለለ ወያኔ፡ እብ ሰበት አግቡይ ጽብጠት ደቅብ ወመትመዳድ ሰዋትር ጄሽ ደርግ፡ ብዝሔ ወኑዕየት ስለሕ፡ ሀውየት ውሕዳት አባይ ወለህለ እቱ መርበይ ህጁም....ፋዩሕ ወእብ ተፋሲል ሐብሬ ክምሰል ተሀየበ፡ ዲብ መበገስ አካኑቱ ዲብ ሰልፋይት ደረጀት መደጋግ ክምሰል ጸኤሕ ገብአ። ዲብ ዮም 20 ፌብራይር ህዩ፡ ምን ምብጋሶም ተሐረከው። ንፋስ-ማውጫ ወክምር-ድንጋይ ለልትበህል ነኣይሽ መዳይን እንዴ ሐልፈው፡ እንክር ድማን ወድገለብ ህጁም ዲብለ ትፈንቱ ጋሳይ ለትትበህል ንኢሽ ዐድ አተው። ዲብ እለ አካን እለ ለተሀጅም ቀወት ዲብ ክልኤ ክፉል ህጁም ትገመዐት። እብ ጀሀት ድገለብ መርበይ ህጁም ለትየመመ ውሕዳት፡ እስቴ ዲብለ ትትበህል ዐድ በጽሕ እት ህለ፡ እብ ጀሀት ድማን ህጁም ለትየመመ ውሕዳት ህዩ እብ ደብረታቦር እንዴ ሐልፈ አስክለ አግደ ከጥ ባህርዳር-ጎንደር ለለሐልፍ እበ መዲነት ወረተ አተጀሀ።

ዲብ ዮም 23 ፌብራይር 1991፡ ጄሽ ወያኔ፡ መከናይዝድ ወኮማንዶ ጀብሀት ሸዕብየት ከጥ በህሪዳር-ጎንደር እንዴ በትከ ህጁም ትሩድ ጠለቀ። እብ ጀሀት ድገለብ ለተሐረከት ለዐቤት ቀወት መከናይዝድ ወአ'ገር ጄሽ ወያኔ፡ ዲብ ጋድም ሃምሲት እንዴ ተሰርሰረ ምስለ ዲቡ ጸንሐ ዐስሮታት ደባባት ድቁብ ናይ ደባብ እብ ደባብ ሸፍ ሐቀለ ወደ፡ ዲቡ ዕስኩር ለዐለ ክፉል ዐቢ ናይ ጄሽ ደርግ እብ ተማሙ እንዴ ደውሸሸ፡ ዲብ ዮም 25 ፌብራይር መዲነት ባህሪዳር አተ። እብ ጀሀት ድማን ለተሐረከት ቀወት ህዩ፡ ምን ወረተ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ከጥ ጎንደር እንዴ ጸብጠት እግል መዲነት አዲስ ዘመን እንዴ ሐረረት፡ ገጽ ቀደም እት ትትህርበብ ጎንደር አቴት። ሐቆ እሊ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት፡ ዲብ አቅሊም ጎጃም ለህለ ዱርቤቴ፡ ዳንግለ፡ ቡሬ፡ ፍኖቴ-ሰላም፡ ኣምኑኤል፡ ፓው፡ ለለትበህል ሸብህ መዳይን፡ ክምሰልሁመ መርከዝ ተድሪብ ብርሸለቀ እንዴ ሐረረየ፡ አስክ ዓሲመት ጎጃም ደብሬማርቀስ ለህለ ፋዩሕ ባካት ጸብጠየ። አስክለ እግል አቃቅሊም ጎጃም ወሸወ ለፈንቴ ነህር አ'ባይ (ኒል አልአዝረግ) እንዴ ትቀደመየ ህዩ፡ ዲብ ደጀን ለትትበህል አካን ሸፈየ። እሊ "ፈራሮ ቴድሮስ" ለተምበለ፡ እግል አቃሊም ጎንደር ወጎጃም ዲብ ሐንቴ መራቀበት ወያኔ እግል ኣተዮት ለአመመት ዐመልየት ሐቆ ናይ ክልኤ ሳምን ለኢለአትካርም ህጁማት ዲብ ዮም 8 ማርስ እብ ተማሙ ሀደፉ በጽሐ።

ግረ እሊ ለትበገሰ ፈራሮ ዐቢ፡ እብ ህግየ ኦሮሞ ፈራሮ "ቤሉሱመ ወልቄጡመ" በህለት (ፈራሮ መሳዋት ወእስትቅላል) ለትበህለ ተሕሪር ክፍለ-ሃገር ወለጋ ለአመመ ፋዩሕ ህጁምቱ ለዐለ። ዲብ እሊ ፈራሮ እሊ፡ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት ምን ቡሬ - ጎጃም ቱ ለትበገሰ። አሰልፍ እት ባካትለ እግል አቃሊም ጎጃም ወወለገ ለፈንቴ ነህር አ'ባይ ድቁብ ሐርብ ገብአ። ለነህር ሐቆለ ተዐደው ህዩ፡ ዲብ ባካት ጉተን ወጽገማርያም ዕስኩር ለዐለ ጄሽ አባይ ሐቆለ ፈንጠረው፡ እግል ዓሲመት ወለገ ነቀምቴ ሐረረው። ሐቆ መትጸባጥ ነቀምቴ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት፡ አግደ ከጥ ነቀምቴ አዲስ-አበበ እንዴ ጸብጠው ገጽ ቀደም እንዴ ሄረረው፡ ዲብ አፍንጨ፡ ሻምቡ፡ ጌዶን ወገንደር ምስል ጄሽ አባይ ድቁብ ህጁም እንዴ ወደው፡ አስክ መዲነት ኣምቦ 125 ኪሎሜተር ምውዳቅ ጸሓይ አዲስአበበ በጽሐው።

ሐቆ እሊ፡ "ፈራሮ ዋልልኝ" ለትበህለ አቅሊም ወሎ ወቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ አቅሊም ሸወ እግል ሐረሮት ለአመመ ፈራሮ ትበገሰ። እሊ መጥ-መጦር ህጁም ደቀምሐሬ ለአምበተ ፈራሮ፡ ዲብ ቀበት ሰለስ አምዕል፡ ለ25,000 ለልትጌመም ጄሽ ለዐለ እሉ ሳልሳይ አብዮታይ ጄሽ ደርግ ዲብ ከርዶን እንዴ ኣተዩ ሐቀለ ደመረዩ፡ እግል መዳይን ደሴ ወኮምቦልቻ ዲብ ሐን መራቀበት ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት ክምሰል ለአቴ ገብአ። ለአግደ ከጥ እንዴ ጸብጠ ህዩ፡ እግል መዲነት ደብረዘይት እንዴ ጸብጠ፡ አስክ ሰንዳፉ እንዴ በጽሐ፡ እግለ ናይ ደንጎበ ህጁም አዲስ አበበ ብርንቶ ገብአ።

መደውሻሸ ጀብሀት ደቀምሐሬ ወተሕሪር ኤረትርየ

ሐቆ መደውሻሸ ናደው ዲብ ሰነት 1988 ንዛም ደርግ፡ ፍክ ጀላብ እግል ልርከብ ወመዳሊቱ እግል ሐርብ እግል ለአትምም፡ እግል ረዩም ወቅት ልትጋረፉ ለዐለ ህድግ ሰላም እግል ልትከበት ትቀሰበ። እብ አሳስ እሊ ህዩ ቀደም ለሀ እብ ዜረኖት ጂሚ ካርተር (ርኢስ አሜሪከ ለዐለ) ልቃኣት ወዔ ዐለ። ሐቆ መትአሳስ ጀብሀት ግብለት፡ ክምሰልሁመ ዲብ ደንከል ወምግብ ኦቶብየ ገብእ ለዐለ ለትመቅረሐ ህጁማት ንዛም ደርግ ሰእየት ሰበት አብተከዩ፡ መትቀዳም ጄሽ ጀብሀት ሸዕብየት ወወያኔ እግል ለኣብጥር ለዐለ እሉ ዎሮ ሕርያን ህድግ ሰላምቱ። እብሊ አሳስ እሊቱ ህዩ መዋጀህት ሰበት ጠልበ፡ እብ ዜረኖት ናይለ እተ ወክድ ለሀይ ዲብ ውዛረት ካርጅይት መስኡል ቅደይ አፍሪቀ ለዐለ ሆርማን ኮሀን ፍንጌ ጀብሀት ሸዕብየት፡ ወያኔ ወጀብሀት ተሕሪር ኦሮሞ እበ ኦሮ እንክር፡ ንዛም ደርግ ህዩ እበ ካልእ እግል ዮም 25 ወ 26 ማዮ 1991 እት ለንደን ህድግ ሰላም እግል ልግበእ ወጃብ ትጸበጠ።

አግቡይ ጸቢጥ ድፊዕ ጄሽ አባይ ቀደም ሐርብ ለዐለት ቀወት አባይ

ሐርብ እንዴ ኢለአኑበት ዲብ ጀብሀት ግብለት ደርግ፡ አርበዕ ብርጌዳት ናይ 10ይ ክፍለ-ጦር ምስል ዎሮ ኮማንዶ ሸለቀ፡ 2ይ መከናይዝድ ክፍለ-ጦር ምስል ፍንቱይ ኮማንዶ ብርጌድ፡ ክፍለ-ጦር 18፡ ምስል ዎሮ ኮማንዶ ሸለቀ፡ መከናይዝድ ክፍለ-ጦር ምስል ዎሮ ፍንቱይ ኮማንዶ ብርጌድ ወዎሮ ኮማንዶ ሸለቀ፡ መከናይዝድ ብርጌድ 29፡ መከናይዝድ ብርጌድ16፡ ክምሰልሁመ 3ይ ሞቶራይዝድ ክፍለ-ጦር ምስል ዎሮ ፍንቱይ ኮማንዶ ብርጌድ ወዎሮ ኮማንዶ ሸለቀ እትፍሩር ዐለ። ዲብ ዐመልየትለ ሐርብ አባይ፡ እግል ተራረ ክፍለ-ጦር 19 ምን አስመረ፡ ክልኤ ብርጌድ ናይ ክፍለ-ጦር 21 ምን ዐሰብ፡ ክልኤ ብርጌድ ዔቅበት ድዋራት አስመረ (አዙጥ አስመረ ዙርየ ጥበቀ)፡ ዎሮ ብርጌድ ናይ ክፍለ-ጦር 29 ምን ጀብሀት ከረን፡ ዎሮ ብርጌድ ምን ባካት ምሕላብ፡ ክምሰለሁመ "የውሃንስ" ወ "ካሌብ" ለልትበህል እብ ውላድ ትግራይ ለትከወነ ሚሊሻታት ክልኤ ብርጌድ፡ ሚሊሻ ሸንራይ ኤረትርየ ወብዕድ ሸለቃታት ዲብለ ጀብሀት ወሰከ። ትግራይ ምን ንዛም ደርግ ክምሰል ተሐረረት፡ ለናይ ትግራይ ሚሊሽ ምስል ካልኣይ አብዮታይ ጄሽ ደርግ እንዴ ተዐንደቀው ድድ ጀብሀት ሸዕብየት ክምሰል ተሓረበው ልትዘከር። እሎም ሙሰልሒን ሚሊሽ አሉለ፡ የውሃንስ፡ ካሌብ ለልብል አስማይ ዐለ እሎም። ለኤረትርዩን ሚሊሽ ህዩ ዘርኣይ ደረስ፡ አሰፈሰላምሰ፡ አብረሀ ዶቦጭ ልትበህል ዐለ።

ዲብ እሊ ምህም ሸፍ እሊ አባይ ዕንዱቁ ለዐለ ሰለሕ፡ ዝያድ 20 ናይ 130 ሚሊሜተር መዳፌዕ፡ ሐድ 60 ናይ 122 ሚሊሜተር መዳፌዕ ሰማን ቢኤምን 21: ዐስር ክልኤ ቢኤም 24፡ 60 ደባበት፡ ሞርታራት፡ ዐባዩ ወምግባይ ረሻሻት፡ ድድ ደባብ ሚሳይላት፡ ጥያራት ሐርብ ወሄለኮፕተራት ለሸምል ዐለ። እት ረአስ እሊ ከጥ መዳፌዐት አባይ እግል ሰነት እብ ግዲደ ሻፍፍ እቱ ሰበት ዐለ፡ እብ ቅያስ ለአለቡ አልቃም እንዴ ትከለበ እብ ቀሎ-ቀሎ ለልትሐለፍ ይዐለ።

አግቡይ ጸቢጥ ድፊዕ ጄሽ ሸዕቢ

ዲብ እለ መርሐለት እለ፡ ጄሽ ሸዕቢ እብ መቅደረት አዳም ወሰለሕ ምን ቀደሙ ለዐለ መራሕል ሸበህ ለሔሰ ወለደቀበ ሰበት ዐለ፡ ተክዊኑ እት ደረጀት ኮራት ውቁል ዐለ። እብሊ አሳስ እሊ ዲብ ጀብሀት ደቀምሐሬ ሻፍፍ ለዐለ ክልኦት ኮር፡ እግል ክፈል-ጄሽ 52 ወ96፡ ለከወነ ኮር 381፡ እግል ክፈል-ጄሽ 70 ወ16 ለከወነ ኮር 491 ዐለ። ምን ኮር 271 ህዩ ክፈል-ጄሽ 85 ምን ጀብሀት ግንደዕ እንዴ ትሰሐበ ዲብ ቀዴማይለ ሐርብ ዲብ ጀብሀት ደቀምሐሬ ሑቡር ዐለ። እብ ዓመት ዲብ እለ ጀብሀት እለ ለዐለየ ውሕዳት ጀብሀት ሸዕብየት፡ አርበዕ ክፈል-ጄሽ እትገብእ፡ ክልኤ መከናይዝድ ብርጌድ በህለት ብርጌድ 73 ወብርጌድ 34 ናይ መከናይዝድ ክፈል-ጄሽ 74፡ ዲብለ ጀብሀት እብ ግዲደ ሻፉት ዐለየ። እምበል እሊ፡ ምን ክፈል ጄሽ 16 ወ85 ሐትሐቴ ቦጦሎኒ ዲብ ጀብሀት ዐሰብ ገይሰ እት ህለየ፡ ምን ብርጌድ 49 ናይ ክፈል ጄሽ 96 ክልኤ ቦጦሎኒ ምስል ክፈል-ጄሽ 52 ሹርዑባት ዐለየ። እብ መቅደረት ሰለሕ ጄሽ ሸዕቢ ርኤነ ምንገብእ ህዩ 12 ናይ 130 መዳፌዕ፡ ክምሰልሁመ 40 ናይ 122 መዳፌዕ ቢኤም 21 ክምሰልሁመ 45 ለገብእ ደባብ፡ እብ ብዝሐ ሞርታራት፡ ረሻሻት ወምዳድ ደባብ ወጥያራት ሰዋሪክ ወብዕድ አስለሐት ፍሩር ዐለ።

ሰታት ህጁም

ሰታት ናይለ ህጁም እብ መጅብለ እተ ጀብሀት ሻፍፍ ለዐለ ውሕዳት ክእነ መስል። ክፈል ጄሽ 52 ምን ሰሰብ አስክ ደዋዩሕ ሕረት እንዴ ሃጀመየ እብ ጀሀት ድማን አስክ ሰፈር አጣል ወመጻሉ እግል ልብጸሕ፡ ክፈል ጄሽ 85፡ ምን ድዋዩሕ ሕረት አስክ ዐዲሃርም ለህለ አካናት አባይ እግል ትጽበጥ፡ እግለ ምህም አድብር ዐዲሃርም ወድዋራቱ እንዴ አንጌት ዲብ ጋድሞታት ሐመስ እግል ትሸበብ። ክፈል-ጄሽ 16 ምን ድዋራት ዐዲሀርም ምስል ክፈል ጄሽ 85 እንዴ አሰረ እግል አድብር እራር ወጉረዕ እንዴ ጸብጠ ዐዲ-ጎልጎል እግል ልጽበጥ። ክፈል-ጄሽ 70 ምን ጉረዕ እንክር ድገለብ ባካት ውጡሕ፡ ትኩል ወጸጓሮ እንዴ ጸብጠ ገጽ ቀደም እግል ለአተላሌ። እብ ጀሀት ድማን ህዩ ዲብ ጀብሀት ዐዲ-ሮሶ ለዐለየ ውሓዳት፡ እት ቀደመን ለጸንሐ ጄሽ አባይ እንዴ ነሐየ ባካት ደቀምሐሬ እንዴ በጽሐየ እቱ እግል ልሸፊፈ። ደቀምሐሬ ክምሰል ተሐረረት ህዩ እብ ጀሀት ምፍጋር ጸሓይ ምስሉ እንዴ ለጥአየ አስክ ረወራት አውልዕ-ጾሩ እግል ልሄርረ ለልብል ዐለ።

አወላይ ገጽ ናይለ ህጁም ክልኤ መራሕል ዐለ እቱ። አወላይት መርሐለት፡ እግል ክፈል ጄሽ 16 ወ85 ክምሰልሁመ 52 እብ ሕበር ለከሰስ አግደ ወቀይ እት ገብእ፡ ዲብ ባካት ሰሰብ፡ አፊልበ፡ ሕረት ዐዲሀርም እራር ወጉረዕ እግለ ህለ ምህም አካናት እግል ልጽበጠ። ካልኣይት መርሐለት እግል ክፈል-ጄሽ 70 ሌጠ ለከሰስ እት ገብእ፡ መሃሙ አወላይት መርሐለት ክምሰል ተመት፡ ምን ጉረዕ እንክር ድገለብ ለህለ አካናት እብ ፍንቱይ ባካት ውጡሕ እንዴ ሃጀመ እግል ጸጋሮ እግል ልጽበጥ ለልብል ዐለ።

ልተላሌ ...

ከልሹም መሓመድ

መራዕየት ዕልቀት

መቅየስ ዐቦት ወሰቃፈት ናይ ኦሮ ሙጅተመዕ ደሐን ወዓፍየት እማት ወአጀኒት እትሚ ደረጀት ክም ሀለ እብ አውለውየት ክም ልትረሔ መኤምረት ዓፍየት ገቢል ልትሣገው። እት ኤረትርየ መራዐየት አግሩዝ ምንዶል እትዶል ዲብ ተሐይስ ትመጽእ ሰበት ሀሌት፡ ሞት እማት ወአጀኒትመ ሰኒ እት ትውሕድ ትገይስ ሀሌት። ሞት ዓሉቅ ላኪን እትለ እለ ነሐዜ ደረጀት ክራት ኢሀሌት። እሊ ሀዬ፡ ዕልቀት መትነከአት ሰበት ገብአት ንኢሸት ጌገ እት ሞት እግል ተአብጽሐ ሰበት ትቀድርቱ።

ምኤምራይ ዓፍየት አጀኒት ዶክተር ዘሚካኤል ዑቕቤ፡ እብ ሰበት መራዐየት ዓሉቅ እግል እማት ወኩሎም መስኡልየት ዕበያት አጀኒት ለራፍዓም እግል ለኣሙሩ ለለአስትህል ሐቃይቅ እበ ከሰሰ ምስል ተለፍዝዮን ኤረትርየ በርናመጅ "ጩራ ጥዕና" መቃበለት ዋዲ ዐለ። ለዲቡ ሓለፈየ ሐብሬ እት ቁርአት እግል ነአብጸሐ ምን ሐዜነ እንዴ አትሌነ እንቀድመ እኩም።

እብ አሳስ መዕሉመት ዶክቶር ዘሚካኤል ዑቕቤ፡ ጅነ አው ዐልቀት ምን ርሕም እሙ እት እዲነ ክም ፈግረ ለልትከበቱ መስኩብ ሐዲስ ምስሉ እንዴ ትመሳነ ለመርሐለት ሐሳሲት እግል ልትዐዴ ከእግል ልዕቤ ሰለሰ ሓጀት ላዝም ለአትሐዘያሁ። ህተን ሀዬ ነዳፈት፡ ሐፋነት ወጥባይ ተን።

ቀደም ኩሉ፡ ነዳፈት እግል ዐልቀት አሀምየት ዐባይ ብእተ። ጅነ ዐልቀት ምን አምራድ ናይ ዳፍያት ሒለቱ ሰኒ ሐዋኒት ተ (ኣንቲ ቦዲ አው ከህላት ገሮብ አለቡ)። ሰበት እሊ፡ ለገብአ ሕማም ለለመጽእ ጀራሲም ምን ባካቱ እግል ሊሪምቡ። እለ እግል ትግበእ እም፡ ድዋረ ወጅናሁ ነዳፈቶም እግል ትትአከድ ሀሌት እለ። እም ለዐልቀት ተሐቅፍ ወትጸብጥ ዲብ ሀሌት እዴሀ እግል ትሕጸብ ሀሌት እለ። እዴ ለኢተምትመ ርስሐት ኢሀሌት። ዲብ አፍ ትለወሸ፡ ኣንፍ ትቆቅል፡ እት ሸቃቅ ትጸኔሕ አዳም ትሳለም ወለእሉ ትሳለም እዴሁ ሓጀት ርስሕት ትምትምት ተዐሌ፡ እሊ ኩሉ ሀዬ እግል ጀራሲም ሰለል ጣፍሐትቱ። እግለ ሐዋኒት ቅድረት መዳፈዐት ለቡ ዐልቀት ሀዬ አረይ ረክስ ወመትሰንዳር ወድዮ። ሐቆ ሕጽበት እዴ፡ ሐራሳት ልብ እግል ልክረየ ዲቡ ለበን ምን ጭገር ወምኑ ለልትከፍከፍ ቀደዊት፡ ለጅናሀን ሕጅበት ተ። እብ ፍንቱይ ዲብ ለአጠብየ። ሐራስ ክል ዶል ጭገረ እግል ልትገልበብ ሀሌት እሉ ወዲብ ዐልቀት እግል ልቀረብ አለቡ። ጅነ ለተአትላብሰ እቡ ሸለትት ክል ዶል ጽሩይ፡ ሓምል ወዘፉፍ እግል ልግበእ ሀሌት እሉ። ምትክራሩ ወመስኩብ እሙመ እተ ክምሰልሀ ጽሩይ፡ ህወ ወበርሀት ጸሓይ ለለአትየ እግል ትግበእ ሀሌት እለ።

ለካልኣይት ንቅጠት እት ሐፋነት ሓፈዞትተ። ዐልቀት ምን ከብድ እሙ ለፈግራተ ምነ ዲብ ከብድ እሙ ለዐለት ሐፋነት ለትፈንቴት ትከበቶ ሀሌት። እት ርሕም ለዐይሸ ዲበ ለዐለ ደረጀት ሐፋነት ምግባይ ወግመ 370c ቱ። ክም ፈግረ ለትከበቶ ደረጀት ሐፋነት ላኪን ክምሰልሀ እግል ኢትግበእ ትቀድር። ከእግለ ጅነ ልትከበቶ ሐፋነቱ እግለ ናይ ርሕም እሙ ለትመስል እግል ሊደወ እሉ እግል ልትጻገሞ ሀሌት እሎም። እግልሚ፡ ዐልቀት ለናይ ሐፋነት ወበራደት ሚዛን ለለዐቅብ ቴርሞስታት ለልትበሀል ክፈል ሐንገሉ ሸቀ የአንበተ። ሰበት እሊ፡ ለሐፋነት አጊድ እግል ትትከሬ(ትደሀር) ትቀድር። ሰኒ ነቅሰት ምንገብእ ሐዮቱ ዲብ ብቆት ትገብእ። ከምን እለ እግል ነአድሕኖ ለቤት እተ ልትወለድ ሕፍን፡ ለጅነ ንትከበት እቡ ሸለትት ለልሓፍን ወዘፉፍ እግል ልግበእቡ። ሸለትት ጥሉል እግል ነአሪሞ ብነ።

ሐቆሁ እግል ንትሓፈዝ ዲበ ለብነ ገበይ አልበሶትተ። ጅነ እብለ ሓምል፡ ዘፉፍ ወለለሓፍን ሸልቱት ክም አትላበስናሁ ሕምብረ እግል ንጠብልለ ወነዐብዕበ አለብነ። ሀወ ክም ትረክብ እንዴ እንወዴ ኖሰ እንዴ የብሰት አስክ ትወድቅ እግል ንራዕየ ለትሐዜ። እሊ ሚ በህለትቱ፡ ምንለዐል ፍሌንየት ክም ለብሰ ወምንተሐት እብ ሸልቱት አሸናን ክም ትጠብለለ፡ እግለ እትብ ሸልቱት እንዴ ኢጨቅጠ እግል ትትረፍ በ። ዐቀይ ወአሸናን እግል ልቀረበ አለቡ። ዲብ ልትሐጸብመ እትብ እብ ማይ እግል ኢትሸተር ሐሳብነ እግል ኒዴ ብነ። ዶል ሕጽቤ ነፍሱ ኩሉ ገሮቡ ምስል እግል ነአጥልሉ አለብነ። ሸልቱት ሓምል እት ማይ ሞቀ እት እንዴ አሸተርነ ሸበህ ጽጽም እት ነአብል ክም ሐጸብናሁ እተ ዶሉ እብ ሸልቱት ዘፉፍ እንዴ ነአዘፍፉ ምን ረአሱ፡ ሃባጡ፡ ነሐሩ፡

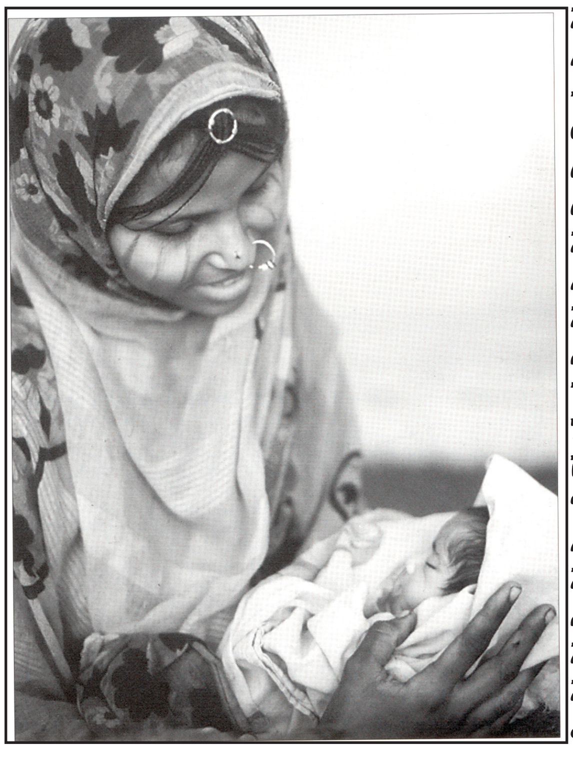

ከብዱ፡ ዔጻቱ፡ መዐረቁ ወእገሩ እንዴ እምብል ክል ክፈል ገሮብ እብ ሸልቱት ሕጽብ ወእዝፍፍ ነአብሉ። እለ ወዴነ ምንገብእ፡ ላመ እትብ ማይ ኢረክበ ከአጊድ ትወድቅ። እትብ ሐቆ ትሸትር፡ አሸናን ወዐቀይ ሐቆ ልትላከክ እተ አጊድ ኢትወድቅ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ጀራሲም እንዴ አከበት ረክስ እንዴ ወዴት እግል ተሓምሙ ትቀድር። እለ እትብ ዝፍት ወነዲፈት እንተ ሐቆ ጸበጥናሀ እንዴ የብሰት እት ቀበት 10 ምዕል እግል ትውደቅ ሀሌት እለ።

ሐር ሀዬ፡ ሸለትት ምዕል ውልደት ቀደም ሸኢገ እንዴ ትዳለ ክሩይ እግል ልጽነሕ ቡ። ገሌ 20 ቅጥዐት እብ ሸክል ርክን ሰሉስ፡ ወገሌ ሐምስ ለገብእ ምን ሸክል ርክን ርቡዕ፡ ሸፈት(ኮፖርቲኖ)

ለልትመዘዝ አው ለለአንጠዋጥል አግዳድ ለአለቡ ሰኒ እንዴ ትከፈፈ(ትረመመ)፡ እንዴ ተሐጸበ ክሩይ እግል ልጽነሕ ሀሌት እሉ። እግልሚ፡ ለለንጠዋጥል አግዳድ ሀለ እቱ ምንገብእ እት እዴ፡ እግር ወተብዐት ገአ ምንገብእ እት ቀጺሩ እግል ልትለዋሌ ቀድር። አግዳድ ሸልቱት እንዴ ትጠብለለ እቱ ቀጺሩ ለትቀረጨ ጅነ ሱዱፍናቱ። ጅነ ክም መጽአ እተ እሉ ረኩብከ ሸልቱት መትከባቱ እግለ ጅነ አረይ ረክስ ወእልትሃባት ዊደቱቱ። እበ ትቀደረት ሸራብ፡ ኳንቲ ወኮፌትመ ምን ልትዳሌ ሰኒቱ።

ለሳልስ ንቅጠት ሀዬ ጥባይተ። ጅነ እግል ልዕቤ ገአ ምንገብእ፡ ላሊ ወአምዕል እግል ልጥቤቡ። እትለ እያም ሰልፍ ለጥብ አስክ ሰኒ ቀዝር ምን ክል-ክልኤ ሰዐት፡ ሐር ሰኒ ክም ደ'ረ ላኪን፡ ምን ሰል-ሰለሰ ሰዐት ጥብ እግል ልትሀየብ ወሰኒ ጠቤ ክም ሀለ እግል ንትአከድ ወጅብነ። ምኑ ለትረይም መደት እግል ልክለእ ሀዬ ኢወጅብ። ሰሰ ወሬሕ አስክ ለአደውር ህዬ፡ እምበል ጥብ እሙ ሐበት ወሱክ እግል ነሀቡ ኢለአትሐዜ። ጥብ ለጸብጥ እተ መደት ሙነዘመት ዓፍየት እዲነ እት ቀበት ሰዐት ምንመ ትብል፡ እብ መምሬሕ ውዛረት ዓፍየት፡ ጅነ እት ቀበት ሰር ሳዐት እግል ልጥቤ ሀለ እሉ። አጊድ ጥብ ሂበት እት ሐያቱ መንፈዐት ዐባይተ።

ራትዐት ገበይ ጥባይ

እት አጥበዮት እግል ንትሓፈዝ ዲቡ ለብነ ለጅነ ክለ ለሐልመት እት አፉሁ ኣትየት ክም ሀሌት እግል ንትአከድ ብነ። ለሐልመት የአቴት ምንገብእ፡ ለሐሊብ እግል ልምጸእ ኢቀድር፡ ጅነ ሀወ ሌጠ ሰበት ለኣቴ እግል እንፌሕ ወአብዐንትር ቅሉዕ ገብእ። ጥብ ሰኒ እግል ልትጸበጥ ሐራስ ልብሰተ እግል ጅነ ወእሙ ውጢት ነሐረ ለኢጸብጥ ልባስ እግል ትልበሰ ብእተ። እብ ፍንቱይ ለኢትበከረት። እም ግሳየተ እንዴ አጥፈሐት ሰኒ እንዴ አስተረሐት ጅናሀ አስክ ጸግብ እግል ተአጥብዮ ሀሌት እለ። ሕቅፈተ ጅናሀ ኩሉ ገሮቡ እንዴ ደገፌት ለተአጸብጠ፡ ረአሱ እት ግምቦ እዴሀ ወብዕድ ገሮቡ እተ ብዕድ ክፈል እደየ ክም ወዴቶ፡ ሕቅፈ ሐቀለ አትሌቶ ከብዱ ዲብ ከብደ እንዴ አልጠአት ለአፉሁ መጦርለ ሐልመት ጥብ እግል ተአምጽኦ ሀሌት እለ። ለአፍለ ጥብ ቀደም ለርቱዕ ገአ ምንገብእ እግል ልጽበጦ ኢለሐይሎ፡ ተሐት ውድቅ ለብህል ገብአ ምንገብእ ላኪን ክምለ እት ናይ መንቀብ እንዴ ኢትቄቅሮ ምንተሐት ድግፍ እት ተአብል ረአሰ ለዐል ክብ እንዴ አበለት እግል ተአጽብጦ ሀሌት እለ። ፍንጌ ክልኤ ጭብዕተ እንዴ ቄቀረት ሐቆ ተሀይቦ ላኪን፡ ህቱ እግል ልስሐብ ልትጋደል ወህተ እግለ ዔማት ሐሊብ እንዴ ጨቅጠት ትጸብጦ ምኑ ሰበት ሀሌት፡ ሐሊብ አስክለ ጅነ ኢመጽእ። ለጅነ በደል ሐሊብ ሀወ ሌጠ ልስሐብ። ገሌ እማት ኣንፉ እግል ኢልትደበእ እንዴ ቤለየ እግለ ጥብ እርይም ለአብላሁ ምኑ ከእሊመ በደል ሐሊብ ሀወ ልስሕብ። ጥብ ላኪን እግል ጅነ ሀወ እንዴ ከልአ ኢለዐምሞ፡ ክምለ ዲብ ስፖንጅ ከፌፍቱ። አክል-አክል መንፈዐትቡ፡ ጅነ ዔነ እሙ ነሰእ ወእሙ እብ ዔነ ለአሌሌ። እትለ መርሐለት እለ ጅነ ከፎ ጸግበተ ለተሀምም ድኢኮን ጥብ እንዴ ዐመ'መዩ እግል ኢልሙት ለተአፈርሀ አለቡ።

ጠቢዐት ጥባይ

እት ጠቢዐት ጥባይ ክል ጅነ አደቡ ብእቱ። ገሌ አጊድ ምግምግ እንዴ አበለ አስክ ጸግብ እንዴ ኢበጥር ጠቤ፡ እብ ምህላሁ ወእት ለዓርፍ ለጠቤ ወእት ምግብ ጥባይ ለስክብመ ሀዬ ሀለ። እሊ መስል ጅነ ጥፍጥፍ እንዴ ተአብል እግል ተአፍዝየ ከአስክ ከፍዮ ክም ጠቤ እግል ቲደዮ ሰኒቱ። ሐቴ እም እት ክል ክልኤ ሰዐት አው ሰለሰ ሰዐት ተአጥብዮ ገአት ምንገብእ፡ ከሐቆ ሰክብ ሀለ ምን ሰካቡ እግል ኢተሀርሶ እግል ትእዘም ምኑ አለበ። ዲብ ተሀርሶ ሀዬ እግል ትነዛንዞ አለበ። ዲብለ ረሐት እግሩ እብ ጭብዕተ ዝብጥ-ዝብጥ አበለቶ ምንገብእ ካፊቱ። ዐልቀት ነዛናዝ ኢትትሐመል። ጅነ ዶል በኬ እግል ተኣዝም እሶረሬ ዲብ ትብሎ እግል ትነዛንዞ አለበ። ሚ ደአም፡ እት ዔጻቱ ወመናክቡ ጥሰስ ወጥብጥብ ሌጠ ተአብሎ። እሶረሮ ዲብ ትብል ለትምህጾ ወለትነዛንዞተ እግለ ነአይሼታት አሰራር ደም ናይ ሐንገል እግል ተአድምዮም ትቀድር። እሊ ሀዬ እት ሙኩ መደረት እንዴ ወደ አክለ ሀነነ መሻክል ናይ ዐቅል እግል ልሰብብ እቱ ቀድር። እለ እግል ኢትምጻእ ሐንገል እግል ልትሀናገል አለቡ። ሐገን ጅነ ምነ አጊድ ለለዐቤ ክፈል ገሮብ ሰበት ገብአ ሰኒ እግል ንትሓፈዝ እቱ ብነ፡ እግል ንረብሾ አለብነ።

ሐራስ ጥበ አጊድ እግል ኢልክሬ ቀድር፡ እግልሚ ለመሐጽ እብ ዓቢሁ ሰኒ መትዕባይቱ። ምናተ ለሕቅፈት ወእተ ጥብ አቅረቦት እግል ኖሱ ፈተ ወሰካነት ዐቅል እንዴ ሀበየ እት ኪረት ሐሊብ ለአትሻፍገ ምንገብአ፡ እት አጥበዮት እግል ንደንግር አለብነ። ምስሉመ ለልትሰቴ ሓጃት ለእሉ ረክበት ወትሸነህት እንዴ ትነስእ፡ እግል ልክሬ እለ እግል ትጻገምበ። ዝያድ ኩሉ ሀዬ እግል ተአጥቤ ወጅናሀ እግል ተአጽግብ ክም ትቀድር ልበ እንዴ አትሐደረት እግል ተአጥቤ ሌጣቱ ለህለ እለ። ለገብአት እም እት ቀበት 24 ሰዐት ጥበ ከሬ። ሕዳት እግል ለጥብየ ለኢቀድረ ገሌ ሕማማት ወመሻክል ለበን ለትሰረረተ። እለን መሰለ እማትመ ምስል ሐኪም እንዴ ትጋመየ ሌጣቱ ምን ጥባይ እግል ልብጠረ ለወጅበን።

ክል ሐራስ ወመሓርሰተ፡ አስክ ሐሊብ ከሬ እሉ እንዴ ትበሀለ ለገብአት ሓጀት እት አፍ ጅነ እግል ልላምሸ ክም አለበን እግል ለኣምረ ልትሐዜ። ጥብ ጅነ ክም ጸብጠዩ ወሰሐበዩ ሌጣቱ ለቀዝር። ለቅደድ ለሐሊብ ሰኔዕ ከነዔሕ፡ ጅነ ጥብ ክም ጸብጠ ለሐሶሴ ከእት ሸቅሉ ገብእ። እለ እንዴ ኣመረየ ሀ'መን ጅነ ከፎ ጥብ እሙ ጸብጥ ሌጠ ምን ወድያሁ ለሐይስ።

ልተላሌ . . .

መሐመድ ዳፍለ

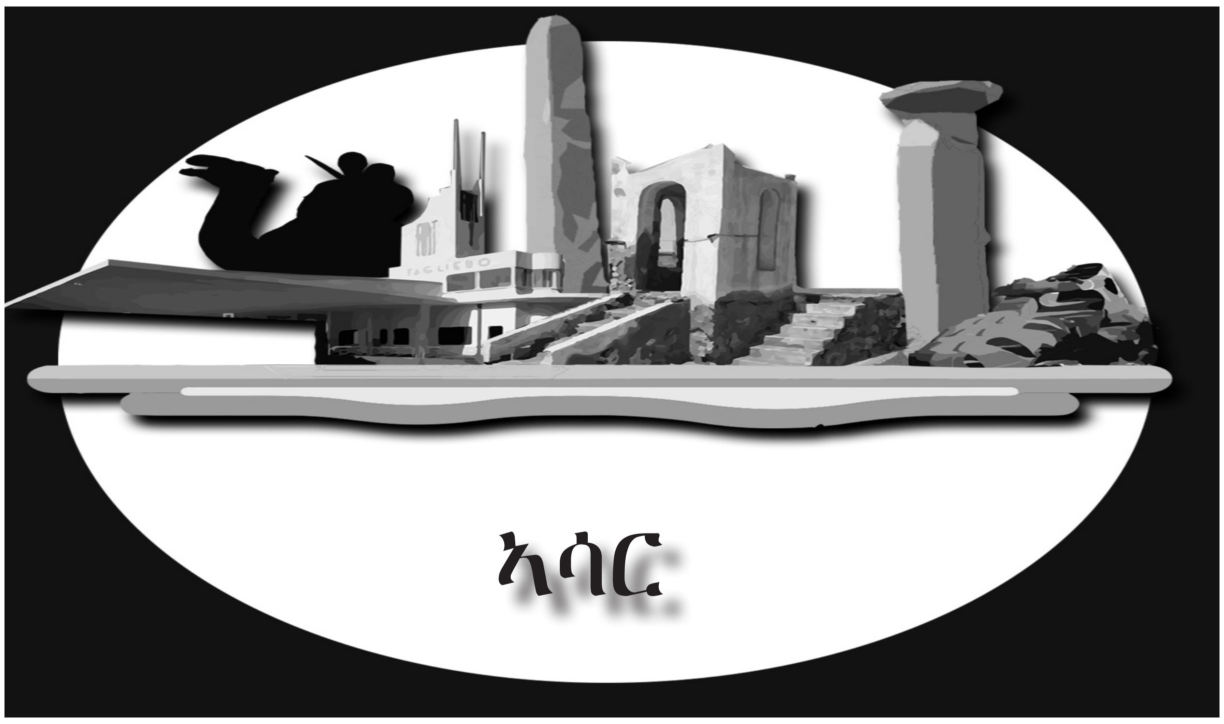

ቅዱም ኣሳር ሚነት ኣዱሊስ

ሓይሳም ወሓይሳት ቁርአት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ እተ ሐልፈት ጥብዐት ጀሪደትኑ፡ 3ይ ክፋል ቅዱም ኣሳር ሚነት ኣዱሊስ ለልብል ክቱብ እብ ዮውሃንስ ገብረዬሱስ ለትዳለ ክቱብ እንዴ ተርጀምነ ቅዱማም እግልኩም ክም ዐልነ ልትኣመር። ዮም ህዬ 4ይ ወናይ ደንጎባ ክፈሉ እንዴ ጸበጥነ ማጻምኩም ህሌነ ቅራአት በኪተት።

ሐቆ ሕርየት ኤረትርየ ለዐበ ወእብ ሕኩመት ኤረትርየ ወሰዳይት ፒቺኒ ገብእ ለህለ በሐስ እብ ዕሉም ኣሳር ለትደሐረው ውላድ ዐድ ለኣሻረከ እት ሰነት 2011 ለኣንበተ ወእት5 ንቅጠት ሐፈር እብ መሻረከት መክተብ መትሐፍ ኤረትርየ ኣቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ ገብእ ለህለ እት ገብእ፡ ሲ ኣር ዲ ኦ ለትበህለት መኣሰሰት፡ ጃምዐት ሚላን፡ጃምዐት ናፖሊ፡ፖሊ ቴክኒክ ሚላን ገብእ ህለ። ኣግደ ሀደፉ ህዬ እት ጠበቃት ጨበል ለጸንሕ ኣሳር እብ ኣሳስ ለትረከበ እተ ኣካን፡ሽሬሕ እንዴ ተሀየበዩ እግል ልትዐቀብ ለኣመማቱ።

ምን 1ይ -7ይ ክፈል ዘበን ለልትመደድ ኣርበዕ ገጽ ታሪክ ኣዱሊስ ለሽሬሕ እስባታት ፍሩግ ህለ፡ እትሊ ገብእ ለህለ ሐፈር በሐስ ኣስክ እለ እት ምስር፡ ሱዳን፡ እርድን፡ምእታይ ዐረብ፡ ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ፡ ድዋራት ምግባይ በሐር፡ኢራን፡ ግብለት ኣስየ ለመጸው ዓፉሽ ለወክል ኣሳር ርኩብ ህለ።እሊ ህዬ ሚነት ኣዱሊስ ወራታት ትጃረት ፋይሕ ወድቁብ ትትሐ'ደር ክም ዐለት እብ ገበይ ዕልምየት ለወድሕ ቱ።

ምነ ኣግደ ፍገራት እሊ በሐስ እሊ እግለ እት 5ይ ወ6ይ ክፈል ዘበን ቀደም መትወላድ ነብየላህ ዒሰ ዐለይሂ ወሰላም እት ሱርየ፡ ምስር፡ ግሪክ ወጥልያን ለዐለ ሽክል ቤት ክስታን ለልትሻበህ በይዛንትያይ መባትክ ለቡ መዐበድ ፡እት ሰር ናይ 4ይ ክፈል ዘበን ግረ መትወላድ ነብየላህ ዒሰ ዐለይሂ ወሰላም እብ ዋጅብ ለትቀበረ ሀይክል ወድ ኣዳም፡ እብ ሽክል መስቀል ለትገራረመ ሰበብር ዕትሮታት ወለርኩብ ህለ መዐበድ ቤት ክስታን ክምቱ ልትኣከድ። እብ ደሀብ ወቀሰብ ለትሸቀ ሰናቲም ቀዳምያም ነገሰ ወሰልጠነት ኣክሱም፡ እብ ከላት ለትሸቀ እት እምነት ህንድዩን ለዐበ ዶር ለቡ ምን 4ይ ኣስክ 6ይ ክፈል ዘበን ለዕምሩ ኣዱሊስ ምስል ረዩም ድዋራት ኣስየ ለዐለት እግለ ዕላቀት ተጃረት ወሰዋልፍ ለልኣተርድ እስባታት እብ "ጉብኣተ ኣርት" ለልትኣመር ናይ ኣዳም ትምሳል እግል ልትሸርሖ ቀድሮ።

እብ ተውሳክ ምን ድዋራት ወጠን ቃሊቱ።

እት ደንጎበ ሚነት ኣዱሊስ እት እስትራትጅያይት ኣካን ምን በሐር ቀየሕ ለትትረከብ ተ፡ ምነ ናይ ኖሰን እዳረት ወቃኑናይ ሒለት እቅትሳድ ለዐለት እግለ ሚነት ክምሰልሁመ ኣሳስ ዐስከርየት ወዲፕሎማስየት ወራታት ገብእ እተ ክም ዐለ ምነ ናይ በዲር ክቱበ ወእትሊ ኣያም ቅሩብ ገብእ ለህለ ብሑሳት ኣሳር እግል ልትኣከድ ቃድር ህለ። እምበል እሊመ ሚነት ኣዱሊስ ባብ ሰልጠነት ወደያናት ክስታን ወኣስላም ተ። እት ረኣስ እሊ እበ ኣስክ እለ

ም ግባይ በሐር ለመጸ ናይ 2ይ ክፈል ዘበን ሐቆ መትወላድ ነብየለህ ዒሰ ዐለይሂ ወሰላም እት እበን ለትሸቀ መሕተም ኣው ህዬ ሎግ ለቡ ኣሳር ምን ቅብለት ኣፍሪቀ ወሰልጠነት ሮም ለመጸ እት 2ይ ክፈል ዘበን ለዐለ ምን ከላት ለትሸቀ ፈዋኒሱ፡ ዕምሩ ምን 2ይ-3ይ ክፈል ዘበን ለልትዋገም ምስለ እት ከበሳታት ኤረትርየ ለህለ ኣሳር መትመሳሳል ለቡ ምን ከረ እርድን ነቢትያን ለጅንሱ ዕትሮታት (ኣምፎራ) ሰቡዕ ጅንስ ምን በረ ለመጸ ከላት ወዝያድ 50 ጅንስ እት ከርስ ዐድ ለፈረ ለትፈናተ ጅንስ ዕትሮታት ለከምክም እግል ናይ ከርስ ወናይ ካርጅ ሐረከት ትጃረት ሚነት ኣዱሉስ ሚ ትመስል ክም ዐለት ሐብሬ እግል ለሀብ ለቀድር ኣሳር ርክብት ለህሌት ሐብሬ ሚነት ኣዱሊስ ምን ሐዳረት ኣክሱም እት ወክድ ሐዳረት ቦጦሎሞስ ምን 3-1 ክፈል ዘበን ለትኣሰሰት ሚነት ክም ተ ልትሸረሕ። ሰበት እሊ፡ እሊ እት ድንግል ሚነት ኣዱሊስ ገብእ ለህለ ሐፈር ኣሳር ለራትዕ ታርክ፡ወራታት ተጃረት፡ ክምሰልሁመ መሐብራያይ ወናይ ዓዳት እስባታት ወተጠውራት ናይ እሊ ድዋራት ወእዲነ እግል ልሸረሕ ሰኣየት ዐባይ ብእቱ ኣሳር ቅድምት ሚነት ኣዱሊስ። ሀደፍ እሊ ሐፈር እሊ ሚነት ኣዱሊስ እት ምድር እንዴ ኣወልወለት ሐቴ ምን ወጠንያይ ኣሳር ለቡ ፓርክ እንዴ ገብኣት ብዝሓም ምን ዐድ ወካርጅ ለቴልኮ እተ ሰያሕ እግል ትጅለብ ቱ።

ምን ሐልየት ጅመጃን ናገት ወድ ኣክቴ ለልትበህል ሔልያይ ዐድ ክፍሎም ወዐድ ኤሎስ፡ ሸዩማም ዐለው በዲር ወኣዜ ምን በደው ወብዕዳም ምን ትሸየመው ለቤለ ሕላየት፡-

ኤሎስ በደ ወክፍሎም ወበደ ገብር-ስላሴ
ዐድ ክፍሎም ወዐድ ኤሎስ ኣዜ ዲብ ሚ ትትኣቤ
በዐል ውርደ ሰትየ ለዲበ ዐለት ትትዋዴ
እምበል ዝሆ ወገለድ ገድም ኖሰ ትትዓሬ
ውላደ ምስል ልተልሄ ወሰብኣ ምስል ልትሃጌ
ክፍሎም ወናሼሕ ተከሌዛን ትታኬ
ለምን ቤት ገብሸ ልትወለድ ዕንዱቅቱ እግል ዘማቴ
ዕምር ረክብ ወዕማር ሰበር እንዶ ልትዓዴ
ኣባይ ወዳምር ዲብ ሸብዐቴ ትትቃቴ
ወድ ሸላብ ሐ ከድረት እብ መን ባይት ለኣናዴ
ደበሳይ እት ድግድግ ለንየት ሀለ ለትኣኬ
ዕቅበ-ገርጊስ ሸንድዋይ ምስል ዘርኢት ልትሃጌ
ኣብ ምድገት ኣበረ ገድም በጽሐ ሕላሌ
መስመር ገደቦ ቱ ምነ ረኣሱ ትደራቤ
ክልኤ ዋንጩ ኢሰቴ ወክልኤ ዘዐት ኢልትሃጌ
ዘገርጊስ ዳርሰናይ ዐድ ኣቦቱ ለትሓሌ
ምን ክብሮም እንኩብር ጽንዕ ረኤነ ወሕንቃቄ
ምን ሺመቶም ንሸየም ምስሎም ለኣምያስ ንሳቴ
ኣብዕብነ ወኣብዕቦም ምሕላም ቶም እንዴ ንትሃዴ
ኣክር ኣልውቀት ቱ ገድም እግል ንትባኬ
ምስጣር እበነት መን ሸፍጠ ወሳሬ

ናገት ወድ ኣክቴ መንበሮ እዲነ እት ቀብብ ለቤለየ ሕላየት ህዬ፡
ነብረ እዲነ መን ከልሰ እብ ተማም
እንዶ ትትወለብ ኣንቃስ ትገብእ ወግማም
በዝሐ ዲብከ ምስምሰ መጸት ትገብእ ወሕማም
ኢትእመነ እብ ዛህር ወኢትእመነ እብ በላም
ሕበዘት ምክላሳ ተ ገድም ሚ በ መከላብ
ብእምነት ዐለ ዲብ ገለብ ወመሐመድ ዐለ ዲብ ምሕላብ
ዲብ ቤት ዐለ ለኣውህረት ሐን ኣክ'ረት ወጥናብ።

ረመዳን ታይብ

ሕዱግ ስሌማን

“ደረሳይ ኩልየት ዝያድ ክሉ፡ ቅራአት ኑብራሁ እግል ትግበእ በ”

ሓይሳም ወሓይሳት ቁርአት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ እት ሐልፈት ጥብዐት ጀሪደትነ እትሊ ዓሙድ እሊ ምስል ሴድያይ መሓድር እት ኩልየት ኣዳብ ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲ ቀይሕ ሻብ ዐብዱ ኣድም ዓምር ለወዴናሀ መቃበለት አወላይ ክፈለ ቅዱማም እግልኩም ክም ዐልነ ልትአምር።

እትሊ ጽበጥ እሊ ህዬ ዐብዱ እት ምሕላብ እንዴ ትወለደ ናይ መአንብታይት ድራሰቱ እት ምሕላብ ክም አትመመየ እት መዲነት ከረን እንዴ መጸ ምስል ሓሎታቱ ናይ ምግባይት ወ2ይት ደረጀት ድራሰቱ ክም አትመመ 12ይ ፈስል እግል ለአትምም እት ሰነት 2005 ሳወ ክም ከረ ወናይ ዲግሪ ንቅጠት እንዴ አምጸአ እት ኩልየት ኣዳብ ወዕሉም እጅትማዕየት እንዴ አተ እብ ታሪክ 1ይ ዲግሪ ክም ነሰአ ቃርኣም ዐልነ፡ ዮም ህዬ 2ይ ክፈለ መቃበለቱ ልተላሌ።

ሰኣል፡ ምህኖትክ እብ ክፎ ተሐርየ?

ለሕርያን ክምለ መሰለኒ ለምጅተመዕ ዳርሰ ጸንሐ ምንገብእ ክም ከረ አብ፡ እም፡ አብዕቡ፡ አቦት፡ሐው፡ ሐዋት ወእብ ዓመት አቅራብ ዳርሳም ገብአው ምንገብእ ለእት ኩልየት ለአቱ ለህለው ውላዶም ምስል መቅደረቶም ወምዩሎም ለገይሰ መጃል እግል ልሕረው ሰድዎም። ምናተ ክምሰልዬ ለመስሎ ሐውዬ ወሐዋቼ ምን ምጅተመዕ እብ ለትፈናተ አሰባብ ተዐሊም ካፌ ለኢረክበ ምኑ ለመጸው ገብአው ምንገብእ፡ እተ ሕርያን ክፎ እግል ሊደው ክም ቦም ሸውየ ተርድ እቶም ገብእ።

እግለ ሕርያን ለገብእ ፈሀም ህለ እግልነ መኢፋሉ፡ ለእግሉ ንሐዜ ህሌነ ሕርያን ንአትዩ መኢፋሉ እንዴ እንቤ ነፍስነ ዶል ንሰአል ላኪን፡ ለበሊሰ እግል ንርከቡ እንቀድር። እሊ ክእነ እት እንቱ ለበዝሐው ደረሰ ኩልያት እተ ናይ ሒራን መጃላት ድራሰት እብ ዳራክ ብዕዳም ቱ ለልሐሩ ወእት ኣክር ህዬ ለመጃል እቱ ኢለአደምዖ፡ እግልሚ ሰበት እብ ደሚሮም ወመቅደረቶም ኢሐረዉ ቱ።

ዐረብ ለዕሉማም እግል እሊ ለትባልሕ ፈርመለት ቦም እለ ፈርመለት እለ ህዬ እብ ሕበር “ርፍቅ” ልቡለ። እለ ዘዐት እለ ለትፈናተ መዓኒ ለጸብጠትተ፡ ለአወላይ ሐርፍ “ር” “ረቀበት”በህለት ቱ። አነ ለሐሬ ህሌኮ ነፈር እትሊ መጃል እሊ እግል እቴ ረቀበት ብዬ መኢፋሉ እንዴ እቤ ነፍሼ እግል እትሰአል ወበሊሰ እግል እርከብ ለትሰዴኒተ።

ለካልኣይለ ሐርፍ ህዬ”ፍ” “ፍርሰት” በህለት ቱ፡ እሊ መጃል እሊ እግል እድረሰ በክት ብዬ መኢፋሉ፡ መጃል ለእቡ አምተሐንኮ ንቃጩ ክምሰልሁመ እት መስተቅበል እብሊ መጃል እሊ ደረስኮ ምንገብእ ሸቅል እረክብ ማሚ ለልብል አሰእለት ለእንበልስ እቡ ቱ።

ወለ ሳልሳይት ሐርፍ ህዬ “ቅ” “ቅድረት” እሊ መጃል እሊ እግል ኢቴ እቱ አክል አዩ መቅደረት ብዬ? ቀደም እለ እትሊ መጃል እሊ አነ አክል እሊ እግል እጃገር ወእትዐወት እቱ እቀድር ለልብል አሰእለት ለእንበልሰ እቱቱ እለን ሰለሰ ንቅጠት እለን አሳሰያይ እት ወክድ ሕርያን መጃል ተን።

እግል መሰል፡ ዎሮት ነፈር እት መጃል ፌዝያእ እግል ልእቴ ረቀበት ተሀሌ እግሉ፡ ምናተ ቅድረቱ እግል ልኣምር ህለ እግሉ፡ እግልሚ መቅደረት ወረቅበት ምድር ወሰማ ሰበት ገብኢያቱ። ሰበት እሊ እት ሓሪ መጃል ዎሮት ደረሳይ ኣዳም እግል ልሰኣል ወረኣይ እግል ልስመዕ ምህም ምንማቱ፡ ለቀራር ላኪን እት እዴሁ ቱ።

ሰኣል፡ እት መድሐራትክ ዶል ንትዐዬ፡ እብ ክሉሰ ሚ ትብለነ?

ምን ማትሪክ ሐልፍ እት ህሌኮ

ንቅጠቼ 2.0 ዐለት። እት ኩልየት ክም አቴኮ ላኪን ሰኒ ሰበት ሸቄኮ እት ናይ 4 ሰነት ድራሰቼ እብ 3.4 (ለትወቀለ ንቃጥለ ፈርዕዬ) እንዴ ትደሐርኮ ምን እዴ መስኡሊን ዐድነ መዳልየት እግል እትሰርጌ ቀደርኮ። ምን ሳወ ክም መጸኮ እምዬ ምነ ሰኖታትለ ድራሰቼ ህብርት ሰበት ዐለት፡ ኩልየት እግል እድረስቱ ክም እቤለ፡ “ክም ሰነት እግል ትድረስቱ” ቴለኒ፡ አነ ህዬ ለህብሬሃ ርኢ ሰበት ዐልኮ 2 ሰነት ተን ይማ እቤለ ወቀሸሸኩው።

ግራሁ ለክልኤ ሰነት ክም ተመየ፡ “የሃ ሕጻን መድረሰትክ ተመት ማሚ!” ክም ቴለኒ፡ “ላለእ ይማ አዜመ 2 ሰነት ወሰከውነ” እቤለ ረቢ ልሳምሐኒ ተ እግል ኢትሻቀል እንዴ እቤቱ።

ዘበን ህዬ እግል ኖሱ እት ገይሰ አልሐምድልላህ ንየቼ ተመት እዬ ወመድረሰቼ እብ ሰላም አትመምክው። እግል እምዬ ደርሰ እግል ትንሰእ እንዴ እቤ እት መድሐራቼ ምስልዬ እግል ትሻርክ ሓዚሃ ሰበት ዐልኮ ምን ምሕላብ ምዴርየት ገለብ እንዴ ነሰአኩወ ሀተ ሐውዬ ወሓሎታቼ አስክ ዐዲቀይሕ ትወከልኮ እበ። ለገበይ ሰበት ሬመት እት “ወልዬ አስክ አየ ትገይሰ ብነ ህሌከ፡ አቶብየ እግል ንእቴ ቱ ማሚ?” ቴለኒ ወግራሁ እት ግሩም መብናለ ኩልየት ክም መዬኩወ ትረይሐት ወተዐበተ ትረሰዐት።

እግል ሰልፍ ወክድ መናሰበት መድሐራት ኩልያት ሓድረት ለዐለት እምዬ ሰኒ ትፈከረት እበ ሐደሰ። እሊ ህዬ እህምየት ድራሰት እግል ትኣምር ሰደየ፡ እት ረአሰ እሊመ ወልደ እንዴ ፈደበ ምነ ምግብለ ግሱያም ለዐለው ደረሰ እንዴ ትዓለለ መዳልየት ሓይሰ ሰናቱ ዶል ሰርገ ፈርሐት እብ ለትሐጥጠ አካን ሰአነት።

እት መድሐራቼ ሹርካም ለዐለው ሐውዬ፡ ሓሎታቼ ወእምዬ ምህመት ተዐሊም እግል ለኣምሮ ወእቱ ዶሮም እግል ልቀድሞ እንዴ ነዌኮቱ እትለ መድሐራቼ ለአሻረኩዎም። እምበል እሊመ እት ወሳእል እዕላም ራድዮ፡ ጀራይድ ወተለፍዝዮን ለፈግረ ወልደ ክም ርኤቱ ዶረ እት ምጅተመዕ እብ ዓመት ጎረ ወውላደ እት ተዐሊም እግል ትቀድም ሐለት ሀበየ፡ እለ አምዕል እለ ህዬ ደርሰ ካፌ እንዴ ሀበተ ተዐሊም ዶል ትብለ ክልነ ንትዐለም ወተዐሊም እብ በህለለት ኢልትረከብ ገበይ ረያም ገይሰ እቱ እት ትብል ዳግም ህሌት።

ሰኣል፡ ግረ መድሐራትክ እተየ ትየመምክ?

ወላሂ ክም ለገብአ ነፈር ለወድየ ለአድረሴኒ ምጅተመዕ ወሕኩመት ለልሐዝዉ ምሃም ወጠን እግል አግዴ ሳወ ትከሬኮ ወእት ሳወ ህዬ 2 ሰነት አድረስኮ። ግራሁ እት ኩልየት ሐርሰ ሐመልማሎ እንዴ መጸኮ እግል ሐቴ ሰነት ክም ወኪል መሕበር ሸባን እት ኩልየት እንዴ ገብአኮ ከደምኮ ወምኑመ እት ምዴርየት ከረን ለህለ መክተብ ሸባን ለምዴርየት እቱ እንዴ ትየመምኮ እግል ሰነት ምስል መሕበር ሸባን ሸቄኮ።እሊ እት ኩልየት ኣዳብ ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲቀይሕ እንዴ ይእትዐዬቱ።

ሰኣል፡ እት ኩልየት እግል ተአድርሰ ክፎ ተሐሬክ?

ሴድየት መደርሲን እት ኩልየት ኣዳብ ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲ ቀይሕ ልትሐዘው ሰበት ዐለው እዕላን ፋግር ዐለ። አናመ እብሊ እንዴ ሰምዐኮ እት ኩልየት እንዴ መጸኮ ትሰጀልኮ ለልትሐዜ ሸሩጣት ሰበት ዐለ እግልዬ፡ ግራሁ እት ጅግረ ሻረክኮ ወአነ ውብዕዳም መልህያምዬ ተዐወትነ ክምን ሰነት 2015 እብ ረስሚ እት ኩልየት ሸቅል አንበትኮ።

ሰኣል፡ ለደረሰ ክፎ ትከበተውክ?

እት ወክድለ ሰልፍ እት ፈስል ክም አቴኮ ለደረሰ ደረሳይ ክምሰልሆም ለአመስሉኒ ሰበት ዐለው፡ አመቼ ኢወደው። ለእተ እዴዬ ዐለት ጠባሺረት እት ልርእወ ሕሰርዬ ኢጸብጠው፡ ቃ'ሽነ

ሻብ ዐብዱ ኣድም ዓምር

ምን ኩልየት ኣዳብ ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲ ቀይሕ

ህለ ልብሎ ሰበት ዐለው።ምናተ እግል እሽረሕ እግሎም ወአድርሶም ክም አንበትኮ መደርሶም ክም አነ እግል ልፍህሞ ቀድረው። እሊ ህዬ፡ እብ ዕምር ምኖም ብዞሕ ራይም ሰበይ ይአናቱ። እሊ እግልዬ ሒለት ሀቤኒ ዕምርዬ እግል እትነፈዕ እቡ ወዝሕረት ዕምር እበ እግል እትመተዕ ሰዴኒ።

ሰኣል፡ እት ድዋር ለህለ ኣሳር እት ወሰቀቱ ወሕፍዘቱ ዶርለ ኩልየት ሚ መሰል?

ሕኩመት ኤረትርየ እለ ኩልየት እለ እትሊ ድዋር እሊ ትወድየ እት ህሌት ሀደፈ ምስ'ለ እት ድዋር ለህለ ታሪክ፡ ኣሳር ወመባትክ ምድር እት ጌማም እንዴ ኣቴት ቱ ለአሰሰተ።

እሊ ሰበት ገብአ ህዬ፡ እለ ኩልየት እለ ምስል እሊ መጃላት እሊ በህለት ዕሉም ኣሳር፡ ዕልም አዳም፡ ጆግራፍ ወታሪክ ገሌ ምነ ህተ ለተአደርሱ መጃላት ቱ። ለእትሊ መጃል እሊ ለአቱ ደረሰ ለእብ ነዘር ደርሰዉ ደርሰ እብ ፍዕል እንዴ ረአዉ እግል ልፍሀምሙ ለሰዴቱ።

ሕናመ እሊ እንዴ ፈህምነ ደረሰ እብ ነዘር ክም ሀብናሆም ቱ፡ እት አካናትለ ታሪክ ወኣሳር እንዴ ጊስነ እቦም ክም ልርእዉ ወበሐሰ ክም ወዱ እቱ ወእቡ ወረቀት ክም ቀድሞ እንወድዮም።

ሰኣል፡ እት ኩልየት ለህሌት ናይ ቀበት ዐድ መቅደረት አዳም ሚ ትመሰል?

ወላሂ አስክ እለ ለበዝሐ ዕልብ መደርሲን ምን ካርጅ ለመጸው ቱ፡ አዜ ላኪን እብ ሑድ ሑድ እብ ዳርሳም ውላድ ዐድ እግል ልትቀየሮ ልትከደም እቱ ህለ። እሊ ህዬ መደርሲን እት ቀበት ዐድ ወካርጅ እንዴ ደርሰው መቅደረቶም እንዴ ዓበው እት ኩልየት ክም መደርሲን ረስሚዩን እግል ልሸቀው ለአመማቱ፡ እሊ ናዬ በክት ማስትረይትመ ምስሉ ለትጻበጣቱ።

ሰኣል፡ ምህመት ቅራአት ክፎ ትርእየ?

ቅራአት ሰኒ ወአማን እህምየት ዐባይ በ ሌጠ እንዴ ኢትገብእ፡ ቅራአት መፍቴሕ ዕልም ተ፡ ዎሮት ነፈር ቀርአ ምንገብእ ነፍሱ ጠውር ወልትቀደም። እብ ፍንቱይ ደረሳይ ኩልያት ገብአከ ምንገብእ ዝያድ እግል ትቅረእ ብከ፡ እግልሚ፡ ለድራሰት እት ብሑሳት ለተንከበት ሰበት ገብአት። አነ አዜ እትለ ኩልየት ክም መጸኮ ክምሰለ ዎሮ ሰሜቱ ለኢጸበጥኮ ፈሎሱፍ ለቤለየ ሂገ ገብአኮ “ክም ይአምር ኣመርኮ” ለትብል ተ። እግልሚ፡ አነ ገሌታይ ጻብጥ ምንመ ህሌኮ፡ ምስለ እት አክትበት ዝሩእ ለህለ አምር እርእዩ እት ህሌኮ ሐቴመ ኢገብእ ወምጥራቅ ኢደብእ።

ቅራአት እብ ፍንቱይ እግል ደረሰ ኩልያት ሰኒ ወአማን መንፈዐት ዐባይ በ። እግልሚ፡ መደርሰ መረብያይቱ እት ኢኮን፡ ክሉ ድሩሶም እት በሐሰ ወጅህድ ኖሰ ለተንከበ ሰበት ገብኣቱ፡ ሰበት እሊ ቅራአት እግል ደረሳይ ኩልየት ዝያድ ኑብራሁ እግል ሊደየ ቡ እግል ልትዐወት ወዕልም እግል ልክሰብ ገብአ ምንገብእ።

ሰኣል፡ እብ ክሉሰ ለትሀየበተከ ፍርሰት ድራሰት ሚ ትብለነ?

ለበክት ናይ 2ይ ዲግሪ ቱ፡ እት ጃምዐት ቻይነ ሺንህዋ ትትበሀል፡ እት ኩልየትነ ክም መጸ መስኡሊንለ ኩልየት እግልዬ ሀበዉ፡ አነ ህዬ ይአመንኮ፡ እግልሚ አነ እት ኩልየት 2 ሰነት ሌጠ ዋዲ ዐልኮ ቀደምዬ ብዞሕ ሰኖታት ለከድመው መልህያምዬ ዐለው። ለኩልየት ላኪን ምስለ መጃል ናዬ ለገይሰ ሰበት ዐላ ቱ፡ masters of public administration in international development and governance ለልብል መጃል ሰበት ገብአ ምስል ታሪክ እዳረት ወሰያሰት ለጻበጠ ሰበት ገብአቱ። ለጃምዐት ምነ ዐባዩ ጃምዓት ቻይነ ወመስኡሊንለ ዐድ ለደርሶ እት ሰበት ገብአት፡ ምነ ወክድ ለፍርሰት ተሀየበተኒተ ምስለ ጃምዐት እብ ኢንተርኔት እንዴ ትዋጅሀኮ ለልአትሐዜ ወሳይቅዬ ለአኮ እት ወአልሐምድልላሂ ትከበተተኒ።

እትለ ጃምዐት እለ እግል ትእቴ ምስል ብዝሓም ምን እለ እዲነ እግል ልድረሶ ለልሐዙ ፈዳብያም ደረሰ እበ ቀዱሙ ውራቅ ሰበት ልትሐረው እግል መትቀዳምዬ ብዝሓም ሰደውኒ ወክም ከበተውኒ ፈርሐቼ ዐደድ ሰአነት፡ እብሊ ህዬ፡ እሰልፍ እት ዐሚድለ ኩልየቼ አተሰልኮ፡ እግልሚ ዶሩ እት ዐውቴዬ ብዞሕ ሰበት ዐላቱ።

ሰኣል፡ ለበክት እግል ለሀቡክ ሚ ጠልበው ምንክ?

ብዞሕ ለሐዙ ምንከ ለኩልየት ለእተ ደረስከ ለመደርሲን ለአድረሰውከ፡ ለንቃጥ ለእተ እትለን 4 ሰነት ለአምጸአካሀ፡ ንቃጥ እት ብዕድ ወራታት ለብካቱ ክም ከረ መሻረከት እት ወራታት ሰያሰት፡ ዓዳት ወለመድ ክምሰልሁመ እበ እግል ተአቅርበ ለትሰትት ወረቀት በሐሰ እንዴ አትዳሌከ ትቀድም እግሎም እትለ ወረቀቼ ህዬ ብዝሓም ፈተቼ ወሰብ ሴኔቼ ሰበት ሰደውኒ፡ እብለ መናሰበት እግል ሐምዶም እፈቴ። ለወረቀቼመ እት ታሪክ ኤረትርየ ለትንከበት ሰበት ዐለት ኩብቴ ሴኔት ረክበት ወትከበተውኒ።

ልተላሌ......

እብ መሕበር ወጠን ሽባባት ወደረሰ ኤረትርየ ለትትዳሌ ሰፍሐት

ሕበርሸ

ገሌ እ·ብ ክሱስ ጠባዬዕ እናስ ወእሲት

1 - እትለ በዝሐ ወቅት ኣሻይር ግንድብነ ምን እናስ እት እሲት ዝያድ ዋዴሕ እት እንቱ ልትርኤ። እሊ ህዬ ገኖበት ወለት ኣንሳይት ምን ገኖበት እናስ ተብዐት ለሐደ ዕክ(መትረድ) ሰበት ባ ቱ።

2 - እሲት እግል ተየልል ወሓላት እንፍዓላት ለተኣምር እበ ምን እናስ ወለዐል ዐባይ መቅደረት ቡ፡ እግል መሰል ክም ፈተ፡ ኣቡ፡ ፈርሀት ፡ ክጅል፡ ወተዐብ ወብዕዳም ኣሓሲስ ለመስሎ። እ·ብሊ ህተ ምን ገጽ እግል ልትኣመሮ ለቀድሮ ተየልል፡ ምን እናስ ወለዐል ተፍሲር እግል ትርከብ እሎም ቅድረት ቡ።

3 - ብዝሓት ድራሳት ክምለ ኣከደያሁ፡ እሲት ምን እናስ ወለዐል እት ዕልማይ ተከሱሳት ዝያድ ካብ ሒለት ቡ፡ እሊ እብ ዓመት ልትርኤ ዲብ ሀላ ቱ፡ ምንተ እብ ፍንቱይ ህዬ እናስ ተብዐት ምን ወለት ኣንሳይት ለትዐቤ መቅደረት ዲብ ማደት ርያድያት (ሕሳብ) ቡ።

4 - ሐቴ ወለት ስዊስራ ላተ ኢዴስ ስልሜክ ለትትበሀል ባሕሰት፡ እብ ገበይለ እሉ ወዴት ድራሳት ክምለ ኣከደቱ፡ ወለት ኣንሳይት ክልጠት ምን ገብእ፡ እብ ቀላል ገበይ እግል ተኣዕተዝር ቅድረት ክም ቡ፡ እሊ ህዬ ክም ክብር ልግበእ ሙብዕድ ምን እሊ ውዳይ እሊ እግለ መንዕወ ጋራት በክት እንዴ ኢተህይቦም ትወድዩ። ምናተ እናስ ተብዐት እትለ በዝሐ ወቅት፡ ክልጠ ምን ገብእ፡ ለከለጡ እቡ እግል ለኣዕተዝር ኢፈቴኒ ወበዳሪት እት ነስእ ኢልትርኤ።

5 - እምበል እሊመ ድራሰት ክምለ ተኣክዱ፡ እናስ ተብዐት እት ብዕዳም ተእሲር እግል ልውዴ እትለ ልትሸነህ እቱ ወቅት፡ ዝያድ ዲብ ደዓያት እግል ለኣተንክብ ፈቴ፡ ምናተ ወለት ኣንሳይት ህዬ፡ እትለ ምን ገጽ ለፈግሮ ታእሲራት ወሐት ሐቴ ዶልመ እት ዝየታት ተኣተንክብ ወእብለ ገበይ እለ ለእሉ ተሐዜ ተእሲር እግል ተኣጅሬ ትዋጥን።

6 – 22% ምን ኣዋልድ ኣንሳት እት ዶል ሰካብ ለሐንርረ እት ሀለየ፡ ምን ሰብ ተብዕን ህዬ እት ዶል ሰካቦም ለለሐንርሮ 48% ገብኦ።

7 - ወለት ኣንሳይት ምን ወድ ተብዐት ወለዐል ህግየ ወጪጭ ክም ትፈቴ ልትኣመር። ምናተ ድራሰት ሐዳስ ክምለ ሸርሐቱ፡ ወድ ተብዐት ምን እሲት ወለዐል ቱ ለልትሃጌ፡ ወጨጩመ ምነ ለኣበዜሕ፡ ከወድ ተብዐት እት ህግየ ምን ወለት ኣንሳይት ወለዐል ለኣተላሌ ወካሰተን ህዬ እት ቀበት ኣዳም ብዞሕ ዶል ለህሌ። እምበል እሊመ እናስ ተብዐት ሕኔት ብዕዳም እት ልትሃገው እሎም ለኣተንሴ፡ ዝያድ ኖሱ ምን ልትሃጌ ለሐሬ፡ እሊ ህዬ ኣክል ሕድ ድድ ጠቢዐት ወለት ኣንሳይት ቱ።

8 - ፈተ በይን እብ ዐክስለ እግል ብዝሓም ለመስሎም፡ ዝያድ ካብ ምን ኣዋልድ ኣንሳት እግል ውላድ ተብዕን ተኣደሜዕ።

9 - ኣጭፉር ወለት ኣንሳይት ዝያድ ካብ ምን ኣጭፉር እናስ ተብዐት በቅሎ ወረይሞ።

10 - እት ቀራኣት ርዋያት ምን እናስ እሲት ትሸፍግ።

ልባብ

ብክር ወዕመር ወቅወዕ

ዖሮት ሰራቅ እግል ልሰረቅ እት ቤት ሐቴ እሲት ድግለሊት ኣተ። ከእዴሁ ዲብ ሐቴ ሰንዐት እንዴ ኢከሬ ህተ ህዬ ሸዐረት እቡ።

ከክምእነ ትቤ። “ኣለህ! ኣናዲ...ያሬት ኖሱ ዲብ እለ እዲነ ክልቅት ምን ይዐሌ። እሊ ክሉ ዕምርዬ እንዴ ይእትህዴ ከፎ ሓለፍክዎ?! ያሬት ንኢሸ እት ኣነ ህዲት ምን እገብእ፡ ዮም ሰለስ ሕጻን ወህለው እግልዬ...

ለዐቢሆም (ብክር) ወሰሜክዉ።

ወለዳግማዮም (ዕመር) ወቤልክው።

ወለሳልሳይ ህዬ (ቅወዕ) ወሰሜክዉ ዐልኮ ትቤ።

ህቶም ህዬ ኣዜ ዲብ እሊ እዋን ደግለሎትዬ ኣክል ኣዬ ወሰደዉኒ ዐለው ገብእ፡ ኣለ ልትፈሌ ኣናዲ ትቤ..ከእላመ እተ ዶለ እንዴ ኣቅበለት ምነ፡ ከእብ ክርን ውቅል.. ኣልሐምዱ ልላህ ኖሱ ምን ኢትህዴኮ ወእሎም ኣጀኒት እሎም ምን ኢወለድኮ..ሰኒ ሌጠ ወዴኮ። ኣነ ምን ኣመረ የምክን እዲነ እምርት ኢኮን፡ እሎም ኣጀኒት እሎም ክም ርኤክዎም እግል ይእሰኣኖም ሰበት ፈረህኮ ቱ ገብእ። ከዋልደቶም ምን እገብእ ወሐር እንዴ ትማየተው ዲቦም እት እበኬ ወእጃምም፣ ...(ብክር) ዎ...(ዑመር) ዎ... (ቅወዕ) እት እብል በደል መውዒት እወዴ፡ እለ ዲበ ህሌኮ ሓለት ሌጠ ተሐይሰኒ ትቤ።

ህተ ሰለስ ገወሪት እብሊ ኣሳሚ እሊ ለትሰመው ዐለው እለ። እለ ክርነ ክም ሰምዐው፡ እግል ረድኢተ እት ልትሳሰዐው መጸው ወእግለ ሰራቅ ጸብጠዉ...

ለሰራቅ ህዬ እለ ክም ሐስለት እቱ፡ ውልብ እንዴ ቤለ ዲበ፡ ያሬት እንዴ ሙትኪ ቀብር ኣትየት ምን ተዐሊ፡ (ብክር) ወኢወለድኪ፡ ወዕንታትኪ እብ (ዕመር) ወኢትከሐሊ። ወኣናመ ረቢ ሸር እሊ ከለም (ቅወዕ) ወከልኤኒ ቤለየ።

ከፍክር ለቡ፡ መለገት ኢትከርዐ፡ ህቱ ክል ዶል ክመ እት ተናን ቱ ምፍጋር ኢለሐግል።

ጠዓሞ

ገሌሆም ክመ እት ንዕመት ጠበሸ ልብሉከ..ወገሊሆም ህዬ ክመ እት ምሲበት ለመክ ልብሎ እትከ። ከለንዕመት ሓፍዝ እተ ወላመ ምሲበት ተዐለም ምነ ወድርሰ ትግበእ እግልከ። ወድ ኣደሚ እብ ዕምር ኣውመ እብ ማል ኢኮን ለልትመዘን..ምናተ እብ በርሀት ልቡ ወግርመት ኣደቡ ቱ። ከወድ ኣደሚ ዲብ እለ እዲነ ኣክል ሕድ ክመ እተ ገለምለ ረሳስ ቱ። ለሳድፋሁ መታክል በርያሁ (ልስሕላሁ) ወእብ ከጥ ግሩም ክም ከትብ ወድያሁ፡ ወእብላሁ እት ለኣተላሌ፡ ምርሐሬሁ ለእሉ ከትብ ግሩም ክቱብ ለሐድግ ከፈኔ።

ተበሰም

ዖሮት ሰክራን፡ እግል መለህዩ፣ ክምእነ እት ልብል ሰምዐዩ፣

ላሊ ምድር ከልብ ትከበቴከ ምን ገብእ፡ እለ ኣየት እለ ቅረእ እቱ፣ “ያ መዕሸር ኣልጅን ወኣልእንስ፡ እን እስተጠዕቱም ኣን ተንፉዙ ምን ኣቅጣር ኣልሰማዋት ወኣለርድ፡ ፈንፉዙ ላተንፉዙነ እለ ብስልጣን። (ሱረት ኣልረሕማን ኣየት ዕልብ 33)

ከተማም ለኣተንሰዩም እንዴ ዐለ፣ “ያ..ኢፋለ እላዲ፡ ኣነሰሕ ህግያለ መለህይከ ኢትትፈገዕ እለ፡ እዴከ ሞረ ኣውመ እበነት ምን ኢተኣጠልቀ ለሔሳ ቱ፡ ኣክላብ ክሎም ቅርኣን ሓፍዛም ቶም ኢመሰለኒ” ቤለዩ።

ዝበድ ዝየታት

ሐት-ሐቴ ዶል፡ ለኢልትሰፍለሎ ትትሰፍለል፡ ወእግለ ኢለኣስትህሎ ትትጸጌ ወተህይብ፡ እብሊ ውዳይከ እንተ ሕሸመት ትወሰክ ወህቶም ለኣድኖኑ... ከእለ እዲነ ሐቴ ምን ክልኤ ተ፣ ኣው እንተ ኖስከ እግል ትምሰል ብእትከ፡ ኣውመ ህዬ ክመ ህቶም ሀለወ ግበእ። ለሒራን ናይከ ሌጠ ቱ።

በህል

- ለሐግለ ነፈር ዲብ እለ እዲነ ሰእየት ለጸብረ ነፈር ቱ።
- ለሔሰት ርሕከ ለትርኤ እተ መዐፍየት..ለእሉ ኣውቄከ መጻግም ቱ።
- ኣበ ለተኣስትህሎም ጋራት ህለው፡ ወእተ ክምሰልሁ ፈተ ለተኣስትህሎም ጋራትመ ህለው። ምናተ ለናይ ኣማን ምሽክለት፡ እሎም ጋራት እሎም እብ ከፎ ምን ሕድ ትፈርጎም።
- ትም እት ትብል ምን ጸኔሕ ወለብዕዳም ግሉል ምን መሰል እቶም ለሐይሰከ፡ ሕኔት እንዴ ትሃጌከ ከለትመስሎም ዐለት እለ ተኣክድ እሎም።

በህል እ’ሙራም

- ለሔሰት ወለሐጭረት ገበይ ዲብ እለ እዲነ፡ ሻንን ወሕሹም እት እንተ እግል ትንበር እበ “ለትቀድር፡ ህተ ለእት ቀበትከ ተሐብኡ ጋራት ኣክል ሕድ ኣክለ ለእግል ብዕዳም ተኣርእዩ ዶል ገብእ ቱ።” (ኣርስጦ)
- ወድ ኣደሚ እግል ብዕዳም ለልውዕዝ እቡ እግል ልውዴ ወጅቡ፡ ወእተ ክምሰልሁመ እግለ እሉ ወዴ እቡ እግል ልውዐዝ ለኣትሐዝዩ።(ኮንፊሸስ)
- “ብዝሓም ውላድ ኣደሚ እት ቀደሚሆም ለሀለ መሻክል እንዴ ጋብሀዉ ሐል ሕኔት ረክቦ እሉ፡ ምኑ እት ለኣትዋልጦ የም ኣለቡ ወቅት ወጅህድ ለኣበዱ።” (ሄንሪ ፎርድ)

ጠቢዐት ወድ ኣደሚ ዐጀብ ወፍክር ተ

ጠቢዐት ኣደሚ ዐጀብ ወፍክር ተ! ዓፍየቱ ማል እት ለኣክብ ለኣበድየ፡ ወሐር ለማል ክም ኣከበዩ እት በሊስ ዓፍየቱ ለኣበድዩ..እብ ክሱስ ሓሪት (ምስተቅበል) ሀመት ዋዲ እት እንቱ ለሐስብ ወእግል እለ ሓድረቱ ልትረሰዕ፡ ወእብላሁ ለዘት እለ ሓድረቱ ልስእን ወለሓሪትመ ኢረክበ...እት እዴሁ ለህሌት እንዴ ኣዝመ ምነ፡ እት እዴ ጸሩ ለህሌት ለኣትቃምት፡ ከጠምጠም ናይለ እት እዴሁ ለህሌት ልስእን ወለእት እዴ ጸሩ ለህሌት ህዬ ኢረክበ።

መዕሉመት

ዕንታት እሲት ሰድ ክልኦት ዕጽፍ ናይ ዕንታት እናስ ረምሸ።

5ይ ክፋል

ዶክቶር ከዳሪ፡ እተ በርሀትለ ምድጌታይ ጣነሽ እበ ፈርደትለ ሕፍረት ለኦሮት እንዴ ለሐንፍል፡ ምነ ሐንቴለ ጨበል፡ አክል ሕድ ለለአምረ ከሚሸት ሕልዊት ጸላም ክም አወልወለት ዲቡ ላተ፡ ልቡ እብ ድንጋጽ ሰረፍሪፈት ምንመ ገብአ ምኑ፡ አምዒቱ እንዴ አሰረ ኤማኑ እግል ለአስብት ክምቡ፡ አርወሐቱ አትሓጠረ። ለፈግረት ዲቡ እሻረት አክል-ሕድ ለአምረ ሰበት ዐለ፡ ለበዐለ ሕፍረት ምን ክምሰልቱ ኢትሸከከ። አፉሁ ሀላፍቴ እንዴ ልትሃጌ ሕንፈሉ ክም አተላለ፡ ለጨበል ግልቡብ ለዐለ ገሮብ ናይለ ፈትዩ ገልገላዩ ጫዬሕ ክምሰልቱ ተአከደ። ልቡ እብ ኦሮት ጀንገዬዳሁ እንዴ ገብአ ደሚሩ ትነከአ። ለጽባቤሕ ምን ከደን ወጽልመት ፈርሀ ለዐለ ፈርሀት እንዴ ኢትገብእ፡ እትሊ ወቅት እሊ ፈርሀት አማን ትገልበበቱ። ርዕብ ወረጀፋን ሰበት ወረዩ አርወሐቱ እብ እርዕዳይ ምን መራቀብቱ እንዴ ፈግረት ኮሩ መሰከከ ኮብ-ኮብ ቤለ። ለከልብ መርሑ ዲብ ማሲ ለዐለ ርሳለት ዲብ ደንጎባሀ ሰበት በጽሐት፡ ለተርፈ ሽቅል ብሕቶት ዶክቶር ከዳሪ ገብአ። ምናተ ምስል ምን ክም ገሚ ምድር ትጠየነ ዲቡከ ዐምበልበለ። እት ደንጎበ ህዬ፡ ለግናዘት መለሀይ አማኑ ክምተ ለአከደየ ጅተት፡ እተ ሕፍረት፡ ለሕንፍሉ ምነ ለዐለ ጨበለ እንዴ በልሰ ዲበ ህቱ ወለሜርሓዩ ከልብ ሰባብ፡ ቃብል አሰሮም እግል ልግቦአ ቀረረ። ምናተ ክለ ለእለ ወዴ ወልብል ትቀዌት ዲቡ ከአሰረ ወፈተሐ። ለሕሳባቱ ላኪን፡ እት መከለሲ ለአለቡ ተማሰ ትሸመመ።

ለምን ጨበል ሺሹይ ለዐለ አፍ ወዕንታት ገልገላዩ ዶልከ "አፎ እት ከደን ሐደግከኒ፡ እንዴ ሐንፈልከኒ መልህያምዬመ ኢተአበጸሐኒ፧ ገልገላይ ዲብ ዓዳትነ ወናባሪነ አካኑ ዐባይተ ትብለኒ ዐልከመ ዮም አፎ ቀልከ በደልከ፧ ክምሰለ እለ እሴኪ ዐልኮ ኢገብአከ ዶክቶር። አነ ወእንተ ምስል ለሓለፍናሀ መንበረት፡ አክረተ እለ ወኢአሰተሀለት። ብዕድዲ ኖሱ ወኣመረ፡ ሐቅዬ እግል ተአፍግር ወቁትላዩ እግል ትሕዜ ወኢአሰተሀሌከ ገብእ፧ ወለ ምን በዲርከ እብ ሰር ልብካቱ ትታሌኒ ለዐልከ፡ አዜ ህዬ፡ እበ ለረኤከኒተ ረእየት እንዴ አከረርከ ሰካብከ ትወንን ገብእ ወለ ቀበት ሳክባም ተርህ፧ እሊ እግልከ ወእግል ደሚርከ አዝም ምኑ ላኪን፡ በደል በይንዬ እገብእ፡ ሐሰብከ ወዐይብከ! እማነት ማይ እግል ሕያይ፡ ዲበ ድጌ መታሊቼ እግል ተአብጸሐኒ እትፋኔከ! ላኪን፡ ለረኤካሁ ሰጋዬ እንዴ ትነፈሐ ወትማልሐ ገበይ እንዴ ኢከለከ፡ ትጻገም!" ልብሉ ለሀለ እት መስል እት ቀሪነ ልቡ ትደወከ እግሉ።

ለዶክቶር ምስል ደሚሩ ልትቃረም ወልትሰአል ወበልሰ ዐለ ሊኢኮን ለመለሀዩ ላተ አካን እተ ኢልትሃጌ ባጽሕ ዐለ። አፍካር ዶክቶር ከዳሪ ላኪን መከለሲ ሐግለ። "ጫያሕ ምን ቀትለዩ ገብእ፡ ቁትላዩ እብ ከአፎ እግል እርከቡ እቀድር፡ አነ ህዬ፡ ምስል ምን እትጋሜ፡ እሰልፍ እግል አስእሉ ለብዬ ምንቱ፧ ዐዱ፡ ቦሊስ፡ ማሕከመት መራቀብት ጀሪመት ወመልህያምዬ፧

ቅሰት "ሕሽኪቶ"

ኬትባይ ሙደርስ ማሕሙድ ዑመር (ወድ-ዲኒ)

ላ----ላ----እ! ለከሰሶም ወለኢከሰሶም ሐበርኮ ምን ገብእ እለ ቀድየት እለ ጥፈአት እንቅዕራር እንዴ ገብአት ዲብዬመ እግል ትትበለሰ ሰበት ትቀድር፡ ለሔሰት ገበይ አነ ቦሊስ እግል አስእል ብዬ!" እንዴ ቤለ ከባደት ሕሳባቱ ዲብ እንክር ቦሊስ ትደለለት። ሄራር ላኪን ኢኣትካረመ፡ ገበይ ወኢገበይ፡ ርትዕት ወጭዊት፡ በርሀት ወጽልመት፡ ገበይ ደሐን ወብቆት እንዴ ካይድ ሰዐይ ወአሳዳር ካተረ። ለዲብ ከብዱ ትፈሌሕ ለዐለት ሐፋነት ሐሩቀት ወቀሀር፡ ቦከ እት ጎፍ ከደን ገሮቡ አግረሳቡ። ህቱ ወለከልቡ አስክለ መዲነት ዲብ ለአላይሞ፡ ደለ እግሉ ረአከ፡ እንዴ ትላከዩ ልትካበሩ ለሀለ መሰለ ዲቡ። ምናተ እት ደሚሩ ልትካየል እግሉ ዐለ ሊኢኮን እተ ዶል ለሀይ፡ አዳም ኦሮትከ እግል ምምያይ ተሐጥጡ ባጽሕ ሰበት ዐለ፡ ለትቃበለዩ ወለልትካበሩ አዳም ራክብ ኢዐለ። ምን ቅያስ ፈርሀት ላኪን፡ ለበጥር ወአፍ ለአለቡ እበን ወዕጨይ ክሉ ለልትሐረክ አዳም መሰሉ ዐለ። ቅያስ ለኤማኑ ትሰለበያተ ህዬ፡ ሰሬረትመ ፈረት ምን ገብእ፡ እብ ድንጋጽ በረይድ ገብእ ዐለ።

ለዐበ ወእብ ትህመት ቀትል ናይለ መለሀዩ እግል ለአርእዩ ለቀድር ጋር፡ እት ረአስ ሽቀላቱ ሽቀላት ወሰከዩ። እግልሚ፡ እለ ምሴት እለ ህቱ፡ መትሻቂት ዶክቶር ከደሪ፡ እት አካን ሽቅሉ ዲብ እሰብዳልየት ማሲ ክም ኢዐለ እኩዳም ዐለው። ለመልህያሙ እብ መስእል ሕድ ወእብ ተሌፎናት ምን ምክያዱ ለአሰራቦ ማሲያም ምንመ ዐለው፡ እብ ረአሱ ልግብእ ወእብ ከበሩ ሐብሬ እለ ጌሰ ሰበት ኢረክበው እግል ኖሶም በሰሮም እንዴ ትቀወ ዲቦም፡ ደወርሀ ሆለንደ እንዴ መሰሎ ዲብ ሐቴ አካን እንዴ ተአከበው፡ ክምሰለ ህቱ ጎማቱ ቃዊሀ ለዐለ፡ እበየ ክም ለሐዙ ወምን ክም ለአስእሎ ለአሰሮ ወፈተሐ ዐለው። ላኪን፡ ዶክቶር ከደሪ እለ ጠቢዐት እለ ጠቢዐቱ ሰበት ኢኮን፡ "አካን ፍላን እገይስ ህሌኮ" እንዴ ኢልብል ለመድ መጋይስ ሰበት ኢለአምሮ ዲቡ፡ ምሽክለት ዐባይ ጃርየት ዲቡ ክም ህሌት ተአከደው። እሊ ኢሀለዮት እሊ ህዬ፡ ዲብ አርወሐቱ እሰባት ጀሪመት ቀትል ገልገላዩ መሰለ ዲቡ። "እብ ሽቅል ሐዜናከ ወኢረከብናከ። አየ አካን ጋይስ ዐልከ ምን ልብሉኒ ሚ እበልስ ዲቦም፧ ከልብ መለሀዩ ከትሔኒ ከጋይስ ዐልኮ ምን እብሎም ምን ለአምነኒ ገብእ፧ መለሀዩ ጫያሕ ሞተ ወአነ ሕፍረቱ እንዴ ሐንፈልኮ ህቱ ክምሰልቱ ተአከድኮ ምኑ ወዲብ ሕፍረቱ ጨበሉ በለስኮ ዲቡ ምን እብል ህዬ፡ እዝን ምን እግል ትእመነኒቱ፡ ሐጊገት እብ ሰጋጄ እት ሽረክ ውዳይ ጀሪመት ኣቲ ክም ህሌኮ ሽክ አለቡ!፧ እንዴ ልብል አርወሐቱ ትሰአለት ወህቱ በልሰ።

ዶክቶር ከደሪ ወለ በዐል አከይድስ ከልብ ገልገላዩ፡ አስክለ ለአመመወ መሐጠት ቦሊስ ለሃፍቶ ዐለው። እብ ሑድ ሑድ እተ መዲነት እንዴ ቀርብ ወለአቴ ጌሰ። አክለ ትቀደማከ፡ ዲብ ገበዩ እብ ድማኑ ወድገለቡ ደናክኩ ወለሐልፋ ለዐለ መካይን ነኣይሽ ወዐባዩ፡ ሓፍላት ወአተቡሳት፡ ሰብ ዐጀላት፡ ካሮሳት ወአገር እምበል እንትባሀ ወተረት ሐረከት ትራፊክ እንዴ ልትገምቤ ለሐልፎም ሰበት አግረሳበ ሊኢኮን እግል ኖሱ አርወሐቱ ብቆት ተሀንጦጥል ዲብ ዐለት። ለምን ድማን ወድገለብ ልትሻተፉ ወጻፍዑ ለዐለ ውልዋል መካይን ልሳዕ እሙሩ ኢዐለ። ረአሱ እብ ሀማት ክዱር ምኑ ምንመ ዐለ፡ ምድር ጣየመ ሌጠ። ለካየደየ ገበይ፡ ለረአየ ረአየት ዕንታቱ፡ ለመርሐዩ ሔዋን ወብዕድ ምን ደግም እቡ፡ ክም ኢለአትአምን ወእግሉመ እብ ዕንሽክ ክም ለአገንሑ ሰበት ተአገመ ዲቡ፡ ለቅሰት ሕልም እግል ትግበእ እግሉ ዲብ ረቢሁ ተምነ። ላኪን ለእግል መንገፎሁ ምን ጀሪመት ለተምነየ ትምኔት እግል ኖሰ ሰኣላት ብዕድ ቀቀሰት። ሰኣልከ ሰኣል ወልደ።

"ያጀማዐ አነ ሚ እትሃጌ ህሌኮ፡ ዕዩን ህሌኮ ሚ ፋጥን፧ ለእብ ዛህር እብ ዕንታቼ ለረኤክወ ቅሰት፡ ሕልም እግል ትግበእ እግልዬ ምንመ እተምኔ፡ እብ ትምኔቼ ለትገብእ ቡ፧ መለሀዩ ጫየሕ እብ ከይነት ወዲብ አካን ምን ትህመት ለትበርእ ክም ትቀተለ አማን እምን ተ! ምን ሐረስ እሊ ለጋር ሕልም እግል ልግባእ እግልዬ እንዴ ይእተምኔ፡ ኤማን እንዴ ወዴኮ ለሳደፈተኒ ቅሰት እግል ሐብር ወቁትላዩ እግል ኣምር ብዬ!" ቤለከ አርወሐቱ አትሓጠረ።

ዶክቶር ከደሪ ወጫይሕ ናይ ቅሩብ መሳኒት ምንማቶም፡ ምን ኢልትረአው ሳልስ አምዕሎም እድዉራም ዐለው። ዲብ ቀበት ሰለስ ምዕል እለ ለትመሰል ፍንቲት ገልገላዩ ህዬ፡ እበ ለገብአ ልግበእ ሰበብ መትከባተ አበ። ምን ሐረስ እሊ፡ "እለ ከአፎ ትገብእ፧ ሕነ ውላድ ሚን-አደም አክቡድነ ምስል ኢገሜ። እብ ክልቀት ሕድመ ንምሰል ሊኢኮን ዲብ ዐዳወት ሕድ ሐቆ እንከድም ሔዋናት ለሐይሱነ። እግሉ ለቀትለ ነፈር አዜ ክምሰል ሐቴመ ጀሪመት ለኢወደ፡ አርወሐት አዳም ሐንቴ ጨበል እንዴ ደፍነ በሌዕ፡ ሰቴ ወምንለዐል ምድር ገናድል ሀለ በህለትቱ፧ ምንኮር! ቃኑን፡ ሕኩመት፡ ፈርሀት ረቢ፡ ሸዐብ ለልርኤ ወሰሜዕ አለቡ!፧ ወጋሀ-ወጋሀ ሕኩመት ወሸዐብ እግለ ቁትላይ ኢኮን እግልዬመ ኢረአው" ቤለ ወበኑ ሐራጸጸ።

ለዶክቶር ሐሳባቱ ወአፍካሩ መጦርለ እብ ሪም ወእብ ሰምጥ ልትዓደዩ ለዐለ ሸዋሬዕ ህቱ አሬመ ወሓጨረ። ቅሽን ኦሮት ጸብጠዩ ወኦሮት ጠለቀዩ መርሰኪናይ። ምናተ ሕኩመት ረአየ ሰምዐ ወንሳለ ሸዐብቱ። ህቱ በዜሕ ወህቱ ልትደቀብ። ህቱ ሐቆ ኢሰደየ ሕኩመት ላተ ዕውር ወጽምት ሰበትተ ሐራም እታተ ኢትርኤ ወኢትሰሜዕ። ክምሰሌሁ ምን ኢገብእ መለሀዩ ጫይሕ ሞቱ ወበዳሁ እንዴ ኢትደሌ እት ቀብሩ ከልቡ ወኢመርሐ ዲቡ። ወድ ሚን አደም ምስል እሊ ክሉ አምሩ፡ ተጥዊሩ ወፍክሩ፡ በክቱ ወሞቱ ኢለአምር!" ዐቅሉ ቃሲ ወመካሪት እገሩ እንዴ ኢፈጥን እተ መሐጠትለ ቦሊስ ክማም ገብአ። ምስል ብጽሐቱ ዲብ መሐጠትለ ፖሊስ፡ ለዓቅሩ ለዐለ ከበር ክምሰለ አዜ ለሰምዐዩ ዲብ መስል፡ ሀንደገት ልቡ ምን ቅያስ ወለዐለ በድብደት፡ ገሮቡ እብ ለሀበት ፈርሀት ሽላከፈ፡ እንዴ ኢልትሰአሉ በሊሱ ዐረብረበ ምኑከ፡ ሀግያሁ ጽበጥ-ጠልቅ ወንሳሉ ምን ሀግየ ዳርገት ለትለገመ መሰለዩ። ሴመ ዘንብ ለአለቡ ላጼሕ እንዴ እንቱ፡ ቀትለ መለሀዩ እበ ምን ቦሊስ ለልትቀደም ዲቡ ሰኣላት ወለለሀይቡ ሽክ ለለአወዴ በሊሱ፡ 90% ናይለ ጀሪመት ዲብ አርወሐቱ ሰበት አሰበተዩ፡ ደሚሩ ሙሐርር (መመርምራይ) ወፍዕሉ ወድያይ መሰለ ዲቡ።

ምድር ላሊ ሰበት ዐለ፡ ዲብ መሐጠትለ ቦሊስ ለጸንሐው ሰብ ተረት፡ ለዶክቶር ባቦም ክም ከርከሐ ዲቦም ኢተአከረው፡ ለለአትሐዝዮም አግርበት ፍሕስ ወቀወት አዳም እንዴ አትዳለው፡ እግል መትበጋስ ሻፍግ ትከመከመው። እባሆም ህዬ፡ እበ ከበር ጀሪመት ቀትለ ለአሰአለዮም ዶክቶር ከደሪ እንዴ ልትመርሐ፡ እብ መንኪነት አስክለ ቅርድለ ደብር ረድኦ እንዴ ህለው፡ ለምን ዶክቶር ከደሪ ወለዐል ለምስጢርለ ጀሪመት ቀትል ለለአምር ከልብ ላተ፡ ምነ መሐጠትለ ቦሊስ ኢፈግረ። ለዶክቶርመ፡ እብ አሰባብ ብዞሕ ልባሱ እንዴ ቀየረ ታሊሆም ሰበት ዐለ፡ ምነ አንፋርለ ቦሊስ ብዞሕ ልትፈገር ኢዐለ። ለከረ ዶክቶር ከደሪ ወለ ቦሊስ ጽዑናም ዲበ ለዐው መንኪነት፡ አክርለ ገበይ ክም በጽሐት አስክለ አካንለ ቀብር ለተአቴበ ገበይ ሰበት ኢዐለት፡ ዶክቶር ከደሪ ወጀማዐቱ፡ ላተርፈቶም ለዐለ ነሳፈት ገበይ፡ እብ እገሮም እግል ለአትሙመ ትበገሰው። ለደክቶር፡ ለበዲር ዲብ ዕን ረአይ ወዕውድዋድ አመቅረብ አሰርለ መርሑ ለዐለ ከልብ እንዴ ለሀረክርክ፡ ወሐሬመ ዲብ ጽልመት ዕውር በርደዳሀ እንዴ ልብል ወቅት ለበልዐት ምኑ ገበይ ዲብ ደቃይቅ ሑድ ክም እዴ እት አፍ ብጽሐቶም፡ መንፈዐት መዋሰላት ዲብ አትመሞት አቅራድ አዳም ሐድ አክል አየ ሴድያይት ክምተ ተአመረዩ። በጣርየት እንዴ አብረሀው፡ ህቱ እት መሬሕ ወለቦሊስ አሰሬሁ እንዴ ልትዋደቀ፡ ለሄራር አተላለ። ገሮቦም እብ ለሃይብ ሽትረ፡ ለዶክቶር ምነ ቦሊስ ፈርሀ ለዐለ ፈርሀት ክምሰለ ለሰአየ ምንመ ኢጸንሐቱ፡ ልሳዕ ፈርሀቱ ፋግረቱ ሰበት ኢዐለት፡ ቀጣኒት ዔጻቱ ክም ምድር አንቀጥቀጢን ተአርአዬ ዐለት። እባሆም ለካነትለ ጀሪመት ቀትል ክም ሸአገው፡ እንዴ አፍየሐው ትፈንጠረው ከትከለበው። ለዶክቶር ለልትረከብ እቶም ሑዳም አንፋር ቦሊስ ህዬ፡ እብ ምግብለ ፍንጡራም ለዐለው ዐሳክር ቦሊስ፡ እተ አካንለ ቀብር ክመም ገብአው።

ትተላሌ.........

ምን ገጽ 3 ለተላሌ....

እዝን ክምሰል ሀበወ ህዬ፡ ክእነ እት ትብል ተሃጌት፦ "ሕሹማም ሐው፡ እንዴ ኢትትሀየፎ ወለቼ መርየም እግል ርሐ ወምራደ እዘሞ ምን፡ ህተ ህዬ ምን ወድ ሓለ ወድ ጋነ ሓርየት ህሌት። ምንኩም ለምስልዬ ውሉዳም ሐውዬ ህዬ ለማሌ እግል ሕጻይ መርየም ወለቼ ማጽእ ለዐለ ወጋናቱ ልትበሀል ለሀለ ራኪ ወድ ዕመር ቀርበኒ። ቅርብ ህዬ እብ ቅርድ ወእብ ሞላድ እንዴ ኢገብእ፡ እብ ፈክ ሰኔት ቱ። አዜመ እለ ወለት ምንኩም ወኬን እግል ራኪ ወድ ዕመር ሸንሀት ህሌት ወአናመ ሸንሀቼ ሸንሀታተ ምስለ ህሌኮ ወደሐንኩም" ትቤ ወበሊሶም እግል ተአተንሴ ትገሴት።

እለ ሀግየ እለ ለሰምዐ መሰዑድ ሑሀ ገመል ረበዕ እት መስል ደባለቀ ወአደፋረሰ፡ ወሞራሁ ዲብ ወታውት "እሲት በዐልሚተ ከእት መሕበርነ ጠርቅ፡ መርየም ህዬ፡ ምስል ዋልዳመ ሕነ፡ ሕናቱ ለነሀይበ ወእንከለኣ፡ በዐል ሚ እንቲ፡ መርየም ህዬ ወለትናተ ወእግል ውላድነ ነሐጽየ፡ አዜ ትም በሊ ዙዕኪ ኢተአብዝሐ" ክምሰል ቤለ፡ ዎሮ ምነ መሕበር እት እም መርየም እንዴ ትወለበ፡

"ለሑኪ ትከልኢ እቡ ወጋነ ተሀይቢ እቡ ለህሌኪ አፍናካት ሚቱ?" ሰኣል ውጁህ ትሰአለየ።

እም መርየም ቀዳሚተ ሰበት ትፋቀደት ጥሕረት ገመኔ እት መስል፡ "አይወ ለአማን ቀደም ገሌ ሰኒን መንበረቼ ወመንበረት እለ ዮም ሰነት አዳም ክምሰል በጽሐት ትትሓዘወ ለህሌኩም መርየም ወለቼ ለኢለአምር ይህለ፡ ከአፎ እነብር ዐልነ፡ ላኪን ምንኩም ለሐውዬ ምንቱ ለሰንዴኒ ወምንቱ አብሸርኪ ለቤሌኒ፡ ምን ንዋይ ለመነሔኒ አለቡ ወግርሽ ዘካት ለመጤኒ፡ ክልኩም ሪምኩኒ። ላኪን እብ ፈድል ረቢ ወሓጅ ሙሰ ረቢ ልርሐሙ እኪቼ ለለአዳግመኒ ፈክ ረከብኮ። ማል ለሓጅ ሙሰ ሀቤኒቱቱ እት'ለ ደረጀት ለአብጸሔኒ። ሓጅ ሙሰ በዐል ፈክዬ ወበዐል ሰኔቼቱ። ሓጅ ሙሰ ህዬ ሓሉ እግል ራኪቱ። ወለቼ ህዬ፡ ሕኔት እግለ መሐገጄ ኢለአርቴዕ ወድ ሑዬ፡ እግለ ወድ ሕት ናይለ መሐገጄ ለአርተዐ ራኪ ተአስትህል። ትድሕሮ ህሌኩም ምንገብእ እግል ራኪ ወድ ዕመር ድሖረ ወለትሰረረተ ጀማልኩም ጽበጦ።

እለ ለሰምዐው ሰብ ሕጼ ክምሰል ወአት ቀርነ ዘቡጥ፡ ዲበ አካኖም እብ ደነግጽ ተወው ቤለው። ለእለ ልብሎ ወበልሶ ትቀዌት እቶም። አልጠእ በልጠእ እት ልብሎ ህዬ፡ "ሳምሐኒ" እት ልብሎ እት እገር እም መርየም ወድቀው። ወእብለ ህዬ መርየም ቅሰመት ራኪ ወድ ዕመር ገብአት።

"ተመት"

መርሃዊ እብ ሰበብ ብቆት ጅግሪ ቮልታ ስፖንየ አትካረመ

ሰብዐ ወካልአይት ኢኑቱ ልትጋየስ ለህለ ቮልታ ስፖንየ እት 7ይት መርሐለቱ እት ዮም 26 ኦጎስት ለገብአ ጅግሪ ኤረትርያይ መትጃግራይ ፈሪቅ ዳይመንሽን ዳታ መርሃዊ ቅዱስ እበ ሳደፈቱ ብቆት፡ እተ ምርሐለት ለሀ ዱሉይ ለዐለ ኪሎ ሜተራት እግል ለአትምሙ ሰበት ኢቀድረ ምነ ትልህየ ክም በጥረ ተአመረ፣

ለ እ ግ ል መትጃግረት ዱሉይ ለዐለ 207 ኪሎ ምትር ምኑ 100 ኪሎ ምትር ክም ሀረሰ መርሃዊ እበ ሰደፈቲ ብቆት ወዲቅ ምነ እንዴ ቀንጸ ጅግራሁ እግል ለአተላሌ ምንመ ወጠነ ብቆቱ ድቅብት ሰበት ዐለት መቅደረት ሰበት ሰአነ አስክ ዕያደት ጌሰ፣

እለ ብቆት እለ ሱድፍቱ ለህሌት መትባድራይ ዐጀላት ፈሪቅ ዳይመንሽ ዳታ እት 5ይት መርሐለትለ ጅግሪ 2ይ ፋግር ክም ዐለ ልትፈቀድ።

ውዛረት ተዐሊም ወራታት ርያደት ሳምን ደረሰ ኤረትርየ ጌመመት

ውዛረት ተዐሊም እተ ሐልፈተነ አርቡዕ ጌማም ወራታት ርያደት ደረሰ ለምን ዮም 8-14 ጁላይ ለገብአት ወጠንየይት ሳምን ደረሰ ኤረትርየ ጌመመት።

ለእት ሆቴል አስመረ ፓላስ ለገብአ ጌማም ወዚር ተዐሊም አሰይድ ሰመሬ ርእሶም መፈውድ ዓዳት ወርያደት ኤረትርየ ሰፈር ዘመዴ ተክሌ፡ መስኡሊን አፍርዐት ተዐሊም፡ አቃሊም፡ መዳልየትለ ሳምን ክምሰልሁመ ዐዙመት ለገብአት እግሎም ጋሽ ሓድራም ዐለው።

እት ውዛረት ተዐሊም መዲር ዓም መክተብ ወዚር አሰይድ መሓሪ መንግስትኣብ ጋራት እዳረት ናይለ ሳምን እንዴ አመመ እግል ምሽተርከት ሐብሬ ሐሜር ህበ። ህቱ እት ሐብሬሁ ናይ ዮም ዓመት መጃገረት እብ ክሉ እንክረ ዕውትት ክም ዐለት እንዴ አሸረ፡ ምነ ገብአ ጅግሪ ወጠን ብዞሕ ተጃርብ ክም ትረከበ እንዴ አፍሀመ እት ሰነት 2019 ለገብእ ጅግሪ እበ ሔሰት ገበይ እግል ልግበእ ምን አዜ እግል ልትከደም እግሉ ክም ቱ አፍሀመ።

እት መጃል ቴክኒክለ ጅግሪ ህዬ መምህር ግርማይ ዮውሃንስ ተቅሪር ለቀደመ እት ገብእ፡ ናይ ዮም ዓመት ጅግሪ እት አቃሊም ለህሌት መቅደረት ርያደት እግል ፈተሾት ሴድያይ ክም ዐለ ሸርሐ።

ምሽተርከት እብ እንክሮም ሴድያይ ላቱ አረእ ወፊናታት ቀደመው። ወዚር ተዐሊም እት ደንጎበ እተ አስመዐየ ክሊመት፡ ወጠንየይት ሳምን ደረሰ ኤረትርየ ሰነት 2017 እብ ገበይ ሰኔት ክም ተመት እንዴ አፍሀመ ምን እሊ ህዬ ብዞሕ ተጃርብ ርኩብ ክም ህለ እት ሸርሐ ዶሮም ለቀደመው አፍርዐት ሐመደ።

ኢብራሂሞቪች እብ ድግማን እት ማን ዩናይትድ

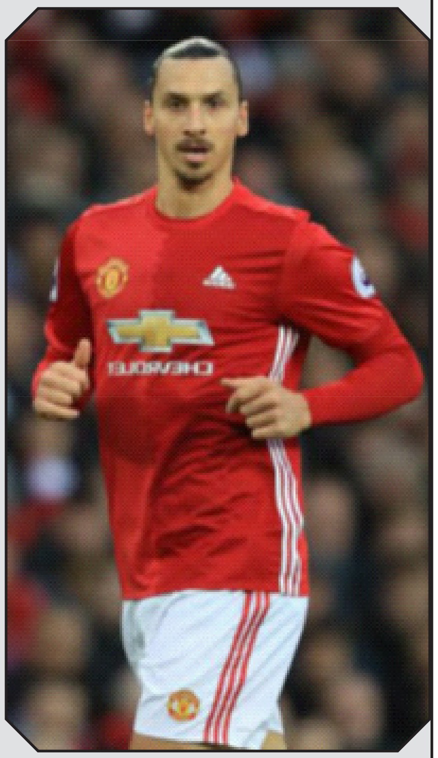

ፈሪቅ ማን ዩናይትድ እግል ዝላታን ኢብራሂሞቪች እብ ድግማን እተ ፈሪቅ እግል ልትልሄ እግል ሐቴ ሰነት ክም አፈረመዩ ሐበረ።

እሊ ወድ 35 ሰነት ጋብእ ለህለ ወድ ስዊድ ላቱ ኢብራሂሞቪች ለሐልፈት ሰነት ርያደት ዐድ እንግሊዝ ፍሌንየት ፈሪቅ ዩናይትድ እንዴ ወደ ለሻረከ እተን 6 ትልህየ እተን 28 ጎል ሰበት ሰጀለ ስሜት እት ልብ መሰጅዐትለ ፈሪቅ አካን ክም ትረክብ ዋዲ ዐለ።

እት ወሬሕ ጁላይ ሰነት 2016 እምበል ሰላዲ እት ሜዳን አልትራፎርድ እግሩ ለከረ ዝላታን እት ወርሕ ጁን 2017 ምስል ፈሪቅ ማን ዩናይትድ ለዐለ እግሉ እትፋቅ ተምመ። ቀደሚሁ ላኪን እት እግሩ ለሳደፈቱ ብቆት ምን ጅግራታት እግል ሊቂብ ለትቀሰበ ዝላታን ለመጽእ ህለ ወርሕ ዲሰምበር እት ትልህየ እግል ለአቅብል ሰአየት ምንመ ዐለት እግሉ፡ እበ ገብአት እግሉ መራዐየት ዓፍየት ፍንቲት እትሊ አያም ቀሩብ እት ሜዳን እግል ልትርኤቱ።

እትሊ ወክድ ዐደዮት መተልህየት፡ እብ ዝቤ መተልህየት ሐዳይስ ዔጻቱ እትሩድ ለህለ ፈሪቅ ማን ዩናይትድ እግል አዜ ለትዐደ እተ መተልህያየ ሮሜሎ ሉካኩ፡ ፍሌንየት ዕልብ 9 (ናይኢብራሂሞቪች ለዐለት) እግል ልልበስ ቀረረ። እግል ኢብራሂሞቪች ህዬ ምስል ዐቅበት ሩኒ እት ናይ ሰልፍ ፈሪቁ ኤቨርቶን ምን ማን ዩናይትድ ዕልብ ፍሌንየቱ በህለት ዕልብ 10 እግል ኢብራሂሞቪች እግል ትትህየብ ክምቱ እሙር ህለ።

ለሐልፈት ሰነት ምስል ፈሪቅ ማንዩናይትድ እግል ልትልሄ ለአንበተ ዝላታን ኢብራሂሞቪች ምስለ ፈሪቅ ካስ ኢ. ኤፍ ኤል ወዩሮ ሊግ ካስ ነስአ።

መተልህያይ ኩረት እግር ፈሪቅ ሽዌደን ለዐለ ኢብራሂሞቪች 116 ዶል እግል ፈሪቅ ዐዱ ተልሀ እትሊ ትልህያታት እሊ ህዬ 62 ጎል እንዴ ኣተ ምን ጅግራታት ምስል ፈሪቅ ዐዱ ሰነት 2016 ክም በጥረ እብ ረስሚ ሐበረ።

ዑስማን ደምበሌት እት ፈሪቅ በርሰ ተዐደ

ፈሪቅ በርሰ እግል መተልህያይ ፈሪቅ ቦሩስየ ዶርትመንድ ለዐለ ዑስማን ደምበሌ እብ 96.8 ሚልዮን ፓውንድ ክም ዛቤቱ ተአመረ።

እሊ ወድ 20 ሰነት ላቱ ወድ ፈረንሰ መተልህያይ ኩረት እግር እሊ ገብእ እግሉ ለዐለ ፍሑሳት ዓፍየት እንዴ አትመመ እግል 5 ሰነት ምስል ፈሪቅ በርሰ እግል ልትልሄ ፌርመቱ ከረ። አስክ እለ እበ ስሙዕ ህለ ከበር እግል ዑስማን ደምበሌ እብ ፈሪቅ በርሰ ለፈግረት ሰላዲ 96.8 ሚልዮን ፓውንድ ክም ተ ምንመ ሸርሐ ለፈሪቅ ብዝሓም መሐልሊን ርያደት እሊ መበገሲ ክም ቱ ዐውሉ ላኪን አስክ 138 ሚልዮን ፓውንድ እግል ልብጸሕ ክም ቀድር ሻርሓም ህለው።

እብ ቀላሁ እት 2ይት ደረጀት ለልትረተብ ዑስማን ደምበሌ ፈሪቅ በርሰ እብ ዐውል ቃሊ እት ፈሪቅ ፒ ኤስ ጂ ለትዘበ ኔይማር እተ ፈሪቅ ሓድገ ለህለ ምጥራቅ እግል ልድበእ ስታት ክም ቡ ምን ፈሪቅ በርሰ ለትረከበት ሐብሬ ተአፍህም።

ፕሪመርሊግ እንግሊዝ እት ሳልሳይት ሳምንቱ

አርሰናል እብ ሊቨርፑል ደነ ወማን ሲቲ እት ሜርሒት ሸነ

እተ ሐልፈ ሰነብት ሳልሳይት ሳምንቱ እድዉር ለህለ ጅግሪ ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ዐጃይብ እንዴ ሰጀለ ሓልፍ ህለ።

እትለ ሳምን እለ ድቁብ ጅግሪ ፍንጌ ፍረቅ አርሰናል ወሊቨርፑል ለትገብእ ትልህየ ሰበት ዐለት፡ ክሉ ዔፍያይ ርያደት ወእብ ፍንቱይ ኩረት እግር እብ ገበይ ተለፍዝዮን ወመባሸር እት ዓፌለ ኩረት ፍሩር ዐለ። ፈሪቅ ሊቨርፑል ምን ጽባብሑ ኩረት እት ሐንቴ መራቀበቱ ሰበት ኣተየ መተልህየት ፈሪቅ አርሰናል እት ምግብ እገሮም ክም በዱ ወደዎም፡ እብሊ ህዬ እት ሳልፋያት 45 ደቂቀት ለትልህየ መተልህየት ፈሪቅ ሊቨርፑል ክም ዝላም ከረም እት ቦርተሌ አርሰናል ህጁማት ሰበት አደቀበው ሸግዒት አርሰናል አግዋላት እት ተሐቅፍ ትርኤ፡ እብሊ ህዬ ትልህየ እብ ሜርሒት ሊቨርፑል እግል ዕርፍ ፈግረው ምነ።

ግረ ዕርፍመ ፈሪቅ ሊቨርፑል ሰበት ኢትቀደረ እግል ፈሪቅ አርሰናል እብ ዕሙማይ ፍገሪት 4 እብ 0 እንዴ አድመዐዩ መሰጅዒን ለፈሪቅ ኩረት እንዴ ኢተምም ምነ ሜዳን ክም ፈግሮ ወሸንገር እግል ልትዐየሮ ትቀሰበው።

እት ብዕደት ትልህየ ህዬ ፈሪቅ ዌስትሃም እብ ፈሪቅ ኒውካስል 3 እብ 0 ልትቀለበ እት ህለ፡ ፈሪቅ ማን ሲቲ እግል ፈሪቅ ቦርንሞውዝ 2 እብ 1 ፈሪቅ ስዋንሲ እግል ፈሪቅ ክሪስታል ፓላስ 2 እብ 0 ፈሪቅ ማን ዩናይትድ እግል ፈሪቅ ኤቨርቴን 2 እብ 0 ልትቀለቦ እት ህለው፡ፈሪቅ ቶተንሃም ወፈሪቅ ብሩኔይ 1 እብ 1 ተዓደለው።

እትሊ ናይ እለ ሳምን እለ ጅግሪ ፈሪቅ ማን ሲቲ እት 90+7 ደቂቀት ጎል እንዴ ኣተ ምን አፍ ፈሪቅ ቦርንሞውዝ 3 ንቅጠት ሰበት ነዝዓ እብ 7 ንቅጠት እንዴ ትቀደመ ምን ፈሪቅ ቶተንሃም ሜርሒት ፕሪመርሊግ ናዝዐ።

ለትካረመት ዕላቀት

ሻም እግል ተአሰሱ ወአክረቱ እግል ተአብጽሑ መደጋግ ክምለአትሐዜ እሙርቱ። እት ወቅት ሻማት በዐል ሻምከ ክም ቤጨት እግል ኢልትፈንቀሕ ምንከ እግል ትደገግ እቱ ብከ። ሻምኩም እት ባብ ድቡእ ዶል በጽሕ ወንየትከ ዶል ተሐጭር በደል "ሻምዬ ከለስኮ እንዴ ትቤ ዔጻትከ ተሀይቡ ፡ እብ መስንዮት ወሕውትነት ምን ተአተላሌ ምስሉ ለሐይስ።

ገሌ አንፋር ዕላቀት ብትከት ክም ዲብ ወድነ ሐርብ እትየት ለሐሱቡ። እሊ ላኪን ቀለጥቱ። በደል እት ሄረሪት ወበአስ ነቢር፡ ቀድየትከ እብ ሰላም ፍትሐት ለሐይሰ አለቡ። ከገሌ እግል ፌትሓይ ቀድየትነ እግል ንገበእ ለሰዔ ንቃዋ እግል ነአቅርብቱ ሕበር ታብዕዉ።

• እተ እግል ጼዋከ ለልጥዕም ወቅት፡ አካን ወሓለት ሕሬ። ጼዋከ እት እኪት ሓለት ዓፍየት እት ሀለ ቀራርከ ኢተአስእሉ። አወል ጼዋከ እግል መፋሀመት ለልትወጤ ጀው ሕሬ እግሉ ፡ እግል ትፋሀሞ ሐቆ ኢቀደርኩም ህዬ እግል ለአፈህሙኩም ለቀድሮ አንፋር እንዴ ነስአካሁ አወል ለሰኔት ጠቢዐቱ እንዴ ሸርሐካ እግሉ እብ ስያሰት መሸከለቱ አፍህሙ። እተ ክምሰልሁመ እት ሄራር ሻምኩም ምኑ ብዞሕ ክም ደረስከ ሸረሕ እግሉ። እብሊ ለሐል ሐቆ መጽእ ኢርኤካሁ እብ ሐል ሰሊም ትሳረሕ ምኑ ኢትክሰሩ ።

• ብዕዳም አንፋር ወለ ፈተችከ እግል ልቀርሮ እከ በክት ኢተሀብ።

• ህግያከ ክም አክለስከ እግል ዕያልካመ በክት ህግየ ሀቡ ወእብ ሰብር ወእሕትራም ስምዑ። ወለ እብ ዕየር ምንመ ቀዝፈከ ክም ጠቢዒ ረድ ፍዕል እንዴ ነስአካሁ ኢትሻቀል እቡ። እተ ክምሰልሁመ እት ምግብ ህግያሁ ከርተፍ ቤለ ምን ገብእ እብ ቀሰብ ኢተአገስዩ ወኢትደክሉ። ሰበቡ ህዬ እት ናይ መፈሀመት ሓለት ሰበት ኢሀለ። ምን ኣመረ ምን ካጥርከ ትገሰ ምንገብእ ላኪን እግለ ነስአየ ምስዳር ሰኔት ሐምዱ ወናይ መስተቅበል ዕለቀትኩም እብ ሕውትነት እግል ትተላሌ ንየትከ ሸረሕ እግሉ። እት ክእነ ሓለት ልብ እግል ንክሬ እግሉ ለወጅበነ ሸይ ምንለሀሌ፡ ክም ካፈሎት እት ፍንጌኩም ለሀለ ዐፍሸ ወውላድ እብ ሸፋግ ይእትየት ቱ። በደል ብድረ እት ካፈሎት ዐፍሸኩም ወአጀኒትኩም እብ ደፋይኩም ወእብ ናይ ክልኢትኩም ረአይ ወመፈሀመት ክም ተዐሩ እቡ ህደግ። ምን ኣመረ እግል ህጅከ እንዴ ትቤ እግለ ትትፈንተዩ ለህሌከ ጼዋከ ናይ መስተቅበል በርናምጅከ ኢተአስእሉ። ለዓል ክሉ ህዬ እግል ጼዋከ እንዴ ኢተአፍህም እብ ክሱስ ፍንቲትኩም እግል ብዕዳም እግል ተአስእል አለብከ። ሐቆ ፍንቲትኩመ እብ ክሱሱ እኩይ ኢትትሃጌ እግልሚ እተ ናይ መስተቅበል ሕውትነትኩም ተአሲር ሰበት ወዴ።

ቅርአ ወተዐጀቦ

ሐቴ 150ኪ..ግ ለትትመዘን ወለት ሩስየ፡ እት መዲነት ሞስኮ ዲብ አካን ዕፌ ሰርከስ ሔዋናት ስድፈት ሰበት ወድቀት፡ እት ረአስለ ዕፌ ለአቀርብ ለዐለ አልመ ወመደርቡ ደረር ተአጀሬ እት ህሌት፡ ሀተ ላቱ እምበል አዘ እንዴ ቀንጸት ዕፌሀ አተላሌት። እብሊ ህዬ ብዝሓም አተሃጌት።

በህል ላባም

"ሜዛን ወድ አዳም ምን ልትወለድ አስክ መይት፡ እበ እትለ ዐለም ለለአፈርዩ ቱ ለልትቀየስ።"

ማሕሙድ አልዓቃድ

"ካፌ ወቅት አልብዬ ኢቲበል፡ ክሎም ለተዐወተው አንፋር ክእነ ክምሰልከ 24 ሳዐት ሌጠ ዐለ እግሎም።።"

ጃክሶን ብራውን

" በደል እብ ሐሰት አዳም ተአፈርሕ፡ አማን እንዴ ተሃጌከ ምን ረብሾም ለሐይስ።"

ፓውሎ ኩሎ

"እት ቀደም ሓግል እብ ክሱስ ርዝቅከ ኢትትሃጌ ወእት ቀደም ሕሙም እብ ዓፍየትከ ኢትትመከሕ።"

ጋንዲ

"ለኖስከ እግል ትዕቀቡ ለይቀደርከ ምስጢር ብዕዳም እግል ልዕቀቡ እግልከ ኢትትጸበር።"

አፕራ

ቅሰት ሱረት

እለ እንርእየ ለህሌነ ሱረት፡ ናይለ እት ካልኣይ ሐርብ እዲነ ለሻረከት ደባበት ትገብእ እት ህሌት፡ እትሊ ወቅት እሊ እት መዲነት ሞስኮ ከም ትምሳል አሰር ክሪት ትትረከብ። እሊ እት መጦረ ባርክ እንርእዩ ለህሌነ ሻይብ ህዬ እተ ወቅት ለህይ ሰዋገ ለዐለ ወእት ለትፈናተ ሐርብ ለሸረከ እባቱ። ክመ እት ሱረት እንርእዩ ለህሌነ እት ነብዕ ወለአስትንተን ለሐልፈ መሪር ካልኣይ ሐርብ እዲነ ልትዘከር ሀለ። እለ ሱረት ለሰወረ ወድ ሰርብየ ላቱ ሰሕፌ ቢቢሲ፡ ጆራን ቶማሶቪች ቱ። እብሊ ህዬ ሐቴ ምን ሕሩያት ሰወር እንዴ ትበሀለት ጃእዘት ለነስአትተ።

እብ ሰበት አሰይፍ ሚ ተአምሮ

ለእሙር ወአስማይ ለቡ ወእት ፍን ለልጸወር አሰይፍ እብ ትግራይት እሊ ለትሌ አስማይ ቡ፦

1. ጸሊም
2. ኤላይ
3. ሌብሌብ
4. ቀጣን
5. ሕልዉይ
6. አልቤናይ
7. ዐውል አማት
8. ሰር ወርቅ
9. ካቤላይ
10. እምንዱል
11. ዐሸከራይ
12. ቃጤዕ
13. ሻፍግ
14. ጸዕደ
15. በለዕ እንገያ
16. ቅርጽ
17. ሳክክ
18. ዐውል ዐጣል
19. አብ-ገራብ
20. ዓርባይ

ዔማት ክታብ ዓዳግ ወአድጋማት ትግራይት 1910

10 ፍንቲት ሰወር ሕዜ